

EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

March 2025 | SV

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

LEDARE

Ledare

Överbrygga klyftor: Hur kan det civila samhället motverka skadlig polarisering?

I en tid då våra samhällen präglas av ökande polarisering och förtroendet för demokratiska institutioner minskar måste det civila samhället ta sig an utmaningen. Polarisering är i sig inte alltid negativt. Den demokratiska debatten mår bra av olika synsätt. När polarisering leder till fientlighet, desinformation och splittring hotar den dock själva grundvalarna för våra demokratier.

Under årets vecka för det civila samhället har vi sett anmärkningsvärda exempel på initiativ som motverkar skadlig polarisering. EESK:s pris till det civila samhället har lyft fram organisationer som arbetar med mediekompetens, motverkar desinformation och främjar dialog mellan generationerna. Det är den här typen av projekt som måste stödjas om vi vill bygga resilienta och sammanhållna samhällen.

I hela Europa ser vi en ökande splittring i samhället. Utmaningarna är många: ekonomisk ojämlikhet, social utestängning, digital felaktig information och politisk extremism. Den senaste tidens ökning av populistiska rörelser i Europa, den krympande mediepluralismen och det minskande förtroendet för institutioner visar hur polariseringen underblåser missnöje. Dessa trender försvagar de demokratiska strukturerna och urholkar den sociala sammanhållningen. I sådana tider är det civila samhället inte bara en deltagare i den demokratiska processen – det är en väktare av dess resiliens.

Det civila samhällets organisationer har sedan länge stått i främsta ledet när det gäller att försvara demokratiska värden. De fungerar som medlare, för fram olika röster, motverkar felaktig information och främjar en välinformerad offentlig debatt. De utgör en plattform för dem som inte känner sig hörda och förespråkar en inkluderande politik som överbryggar klyftorna snarare än fördjupar dem. Genom medborgarengagemang, faktabaserade diskussioner och initiativ som främjar tolerans bekämpar det civila samhället aktivt de splittrande krafterna.

Kommittén är fast övertygad om att den enda vägen framåt är att stärka deltagandet och dialogen. Vi ser detta i vårt arbete varje dag – våra ledamöter, som företrädar arbetsgivare, fackföreningar och icke-statliga organisationer, deltar i livliga debatter, men alltid med målet att uppnå samsyn. Vår styrka ligger i samförstånd, och det är denna modell som måste spridas över hela Europa.

Det civila samhället måste ges möjlighet att fullt ut spela sin roll när det gäller att motverka polarisering. Detta innebär att säkerställa dess tillgång till finansiering, skydda dess förmåga att verka fritt och främja en miljö där dess bidrag till det demokratiska livet erkänns och värdesätts. Deltagandemekanismerna, såväl medborgarsamråd som gräsrotsinitiativ och verktyg för samtalsdemokrati, måste stärkas för att se till att människor känner sig delaktiga i beslutsfattandet.

Europas framtid är beroende av att medborgarna känner sig företrädade, engagerade och hörda. Det civila samhället är inte ett bihang till demokratin – det är dess ryggrad. När vi nu navigerar i en tid av splittring måste vi förse det civila samhället med de verktyg, det erkännande och det utrymme som det behöver för att fortsätta att värna våra demokratiska värden. Genom att främja

dialog och social delaktighet samt motverka extremism kan det civila samhället vara den kraft som omvandlar polariseringen från en källa till konflikter till en drivkraft för konstruktiv debatt och sociala framsteg.

Låt oss arbeta tillsammans för att se till att vår framtid inte präglas av splittring. Låt oss i stället bygga ett Europa där åsiktsmångfald stärker vår enighet, där engagemang återuppbygger förtroendet och där det civila samhället visar vägen när det gäller att överbrygga klyftor.

Oliver Röpke

EESK:s ordförande

KOMMANDE EVENEMANG

3 april 2025

Bättre livskvalitet och arbete genom social dialog på västra Balkan, Tirana (Albanien)

10 april 2025

I riktning mot EU:s handlingsplan för sällsynta sjukdomar, Warszawa (Polen)

29–30 april 2025

EESK:s plenarsession

VÅR HEMLIGA GÄST

Vår hemliga gäst är Nicolas Gros-Verheyde, en fransk journalist, författare och expert på försvars- och utrikespolitik. Han redogör för de fem förslagen i planen ReArm Europe, som nyligen lades fram av kommissionen för att stärka det europeiska försvaret mot bakgrund av den ökande oron i fråga om USA:s engagemang

för Europas säkerhet.

Fransmannen **Nicolas Gros-Verheyde** är verksam som journalist sedan 1989. Han har arbetat för Ouest France, ARTE, LCI och France Culture som EU- och Natokorrespondent. Han är känd och respekterad i europeiska kretsar för sina omfattande kunskaper om EU-frågor och utrikes- och försvarspolitik. Han är

redaktionschef för B2, som grundades 2008 och är den ledande och största mediekanalen på området europeiskt försvar och diplomati. Den drivs av en ideell organisation i form av ett journalistkooperativ och finansieras genom prenumerationer. <https://club.bruxelles2.eu/>

Han är författare till böckerna "Défense européenne à l'heure de la guerre en Ukraine", "La politique européenne de sécurité et de défense commune: Parce que l'Europe vaut bien une défense", och "Europe de la défense", och politisk expert på LN24, France-Info och RTBF.

COPYRIGHT: NICOLAS GROS-VERHEYDE

PLANEN REARM EUROPE

Av Nicolas Gros-Verheyde

Planen REARM Europe presenterades av kommissionens ordförande Ursula von der Leyen och godkändes av de 27 medlemsstaterna vid ett extrainsatt toppmöte den 6 mars. Den innehåller fem huvudförslag som förvisso är intressanta, men som också förtjänar att diskuteras ytterligare.

Det första förslaget handlar om flexibilitet i stabilitets- och tillväxtpakten.

Kommissionen föreslår att undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten aktiveras, vilket skulle göra det möjligt för medlemsstaterna att öka försvarsutgifterna med 1,5 % av BNP utan att riskera att ett förfarande vid alltför stora underskott inleds. De förväntade besparingarna? Nästan 650 miljarder euro under fyra år. Europa måste avsevärt öka sina försvarsutgifter, menar Ursula von der Leyen.

Det andra förslaget handlar om ett nytt instrument för utlåning för försvarsändamål.

Detta instrument skulle vara värt 150 miljarder euro och finansieras genom lån från EU:s budget enligt ett system som liknar det med makroekonomiskt stöd. Det är tänkt att användas inom prioriterade områden där det finns allvarliga brister: luft- och missilförsvar (det tyska initiativet European Sky Shield), artillerisystem, missiler och ammunition, drönare och antidrönarsystem, strategiska stödresurser, skydd av kritisk infrastruktur (inklusive när det gäller rymden), militär rörlighet, cyberförsvar, artificiell intelligens och elektronisk krigföring.

För att skynda på processen föreslår kommissionen att artikel 122 i fördraget tillämpas: den används i undantagsfall och kräver endast att medlemsstaterna kommer överens i rådet, medan Europaparlamentet bara behöver informeras. Det är ett kringgående av den demokratiska processen som kan ifrågasättas. Planen för att stärka EU:s försvar godkändes vid toppmötet i Versailles i mars 2022 – för tre år sedan! Att kalla detta "brådskanie" förefaller svårt att motivera.

Det tredje förslaget innebär att man tar av regionala medel.

På kort sikt, menar kommissionen, kan EU göra mer med sin budget genom att omfördela medel från vissa budgetposter. Man föreslår att medlemsstaterna ska få möjlighet att använda sammanhållningspolitiska program för att öka försvarsutgifterna och man vill underlätta processen för frivilliga överföringar till sådana andra EU-fonder som har ett försvarsmål.

Detta innebär en stor nedskärning av den nuvarande fleråriga budgetplanen (2021–2027). Frågan är om vi ska offra den sociala eller regionala sammanhållningen för försvarets skull. Detta bör diskuteras.

Samtidigt skulle STEP-plattformen för strategisk teknik kunna mobiliseras ytterligare genom att utvidgas till att omfatta all teknik inom försvarssektorn. En annan möjlighet, enligt kommissionen, är att lätta på befintliga restriktioner, till exempel konkurrensregler eller regler för förfinansiering och medfinansiering.

Det fjärde förslaget handlar om EIB-lån.

Europeiska investeringsbanken (EIB) och dess aktieägare (medlemsstaterna) har upprepade gånger uttryckt sitt motstånd mot varje ytterligare steg mot utlåning till den rent militära sektorn, och föredrar i stället sektorer för produkter med dubbla användningsområden. Kommissionen insisterar därför på att EIB:s policy behöver ändras.

Det femte förslaget gäller mobilisering av privat kapital.

Syftet är att ge försvarsföretagen bästa möjliga tillgång till kapital för finansiering – ett återkommande problem inom branschen. Denna idé bör ingå i meddelandet om en spar- och investeringsunion.

RAKT PÅ SAK

EESK-ledamoten Marcin Nowacki, föredragande för yttrandet ”Försvarsfinansiering i EU”, berättar om EESK:s

rekommendationer för att stärka EU:s säkerhet. Mot bakgrund av tilltagande säkerhetshot och skiftande allianser efterlyser EESK en enhetlig och robust försvarsmekanism för EU. Europa kan inte fortsätta att förlita sig på vapenleverantörer utanför EU i den utsträckning som man gör i dag. Det handlar dock inte bara om att spendera mer – pengarna måste även användas på ett klokt och ändamålsenligt sätt.

EU:S FÖRSVAR: DET HANDLAR OM ATT ANVÄNDA PENGARNA PÅ ETT KLOKT OCH ÄNDAMÅLSENLIGT SÄTT

Av Marcin Nowacki

Det geopolitiska läget i Europa förändras snabbt och en viktig fråga uppstår: hur kan EU slå vakt om sin säkerhet i en alltmer osäker värld? I yttrandet "[Försvarsfinansiering i EU](#)" lägger EESK fram en omfattande färdplan för hur EU:s säkerhet och beredskap för både nuvarande och framtida utmaningar kan stärkas.

Yttrandet läggs fram vid en tidpunkt då säkerhetshoten växer sig allt större. Kärnan i EESK:s ståndpunkt är att man vill se en enhetlig och robust finansieringsmekanism för EU:s försvar. De nuvarande finansieringsstrukturerna räcker inte till och därför krävs en förändring. Utan en mer samordnad strategi för försvarsfinansiering riskerar EU att halka efter när det gäller att skydda sina intressen. Ett av de problem som nämns i yttrandet är att 78 % av de 75 miljarder euro som EU-länderna spenderade på försvarsupphandlingar gick till leverantörer utanför EU, såsom anges i kommissionens rapport "[The future of European competitiveness](#)". Det växande beroendet av externa leverantörer kan inte ignoreras.

Det handlar dock inte bara om att spendera mer pengar – de måste även användas på ett klokt och ändamålsenligt sätt. EESK rekommenderar att man stärker samordningen mellan EU och Nato, ökar finansieringen av initiativ som Europeiska försvarsfonden och Europeiska fredsfaciliteten och fokuserar på gemensamma förvärv för att effektivt samordna resurserna och minska kostnaderna. EESK förespråkar vidare att EU:s Nato-medlemmar ska lägga minst 2,5 % av sin BNP på försvaret, vilket skulle stärka Europas förmåga att möta de aktuella geopolitiska hoten. Med detta högre utgiftsmål säkerställs det att Natos EU-medlemmar bidrar mer effektivt till den kollektiva säkerheten, samtidigt som de behåller full självbestämmanderätt över sina väpnade styrkor.

Dessutom är initiativ som förordningen om stöd för ammunitionstillverkning och instrumentet för förstärkning av den europeiska försvarsindustrin genom gemensam upphandling (Edirpa) väsentliga för att stärka EU:s försvarsförmåga. Dessa insatser kommer att göra det möjligt för Europa att effektivt sammanlägga sina resurser och säkerställa både militär och civil beredskap.

Tekniska framsteg, inklusive artificiell intelligens, drönare och cybersäkerhet, blir allt viktigare för den nationella säkerheten. Det är viktigt att investera i dessa områden för att ligga steget före när det gäller nya hot. Samarbete mellan den offentliga och den privata sektorn är avgörande för att driva på innovationen, särskilt inom AI, drönare och cybersäkerhetssystem.

I yttrandet efterfrågas även ett resilient europeiskt försvarsindustriellt ekosystem som uppmuntrar till starkare samarbete mellan verksamheter, små och medelstora företag och regeringar. Genom att främja innovation och se till att Europa förblir konkurrenskraftigt kan vi minska beroendet av externa leverantörer och bygga upp en mer självförsörjande försvarsindustri.

Dessutom får vi inte glömma bort de regionala initiativen inom EU. Genom att stärka de regionala samarbetena kan man bidra till att skräddarsy försvarsstrategier för att hantera de specifika säkerhetsutmaningar som olika medlemsstater står inför. Detta tillvägagångssätt säkerställer att regionala farhågor hanteras på lämpligt sätt inom den bredare EU-ramen.

Att stärka EU:s försvar handlar inte bara om säkerhet – det handlar om att upprätthålla EU:s värden. Vi anser att EU genom att följa den färdplan som beskrivs i vårt yttrande kan säkra sin framtid och slå vakt om freden och sina ekonomiska intressen.

EN FRÅGA TILL ...

Vi frågade Javier Garat Pérez, föredragande för EESK:s yttrande ”Det civila samhällets rekommendationer om en europeisk havspakt”, om EESK:s viktigaste rekommendationer med avseende på kommissionens initiativ, som fastställer den övergripande visionen för all havsrelaterad politik. Vilka konkreta åtgärder bör vidtas för att skydda haven från förödelse och föroreningar och för att bevara den biologiska mångfalden? Vilka är de största hoten mot havens välbefinnande och vilka lösningar föreslår kommittén?

EESK:S VISION FÖR DEN EUROPEISKA HAVSPAKTEN – EN PLAN FÖR KONKURRENSKRAFT, RESILIENS OCH VÄLSTÅND

Av Javier Garat Pérez

Som svar på kommissionsordförande Ursula von der Leyens initiativ till en europeisk havspakt har EESK lagt fram viktiga rekommendationer för att främja en övergripande och balanserad strategi för havsförvaltning. Visionen är inriktad på att säkerställa friska och produktiva hav, främja EU:s blå ekonomi, stärka marin forskning och innovation samt värna de marina ekosystemen för framtida generationer.

Att frigöra den blå ekonomins potential

EESK understryker vikten av att utveckla en robust och konkurrenskraftig blå ekonomi. Detta innebär att förenkla regelverken, säkerställa strategiskt oberoende, främja innovation och arbeta vidare mot utfasning av fossila bränslen.

För att säkra en god framtid för de maritima näringarna förespråkar vi brådskande investeringar i e-bränslen, havsbaserad förnybar energi och innovativ marin teknik. Dessutom kommer inrättandet av ett starkt havskluster med tydliga hållbarhetsmål att bidra till att upprätthålla EU:s ledarskap inom havsnäringarna. Därför är det absolut nödvändigt att inrätta en industrialallians för värdekedjor inom den blå ekonomin och att stärka EU:s strategi för sjöfartsskydd.

Utöver detta rekommenderar vi att befintliga strategier, såsom den gemensamma fiskeripolitiken, utvärderas. Hållbart fiske bör få fortsatt stöd, samtidigt som beroendet av livsmedel från havet bör minska. Importerade varor bör omfattas av samma sociala och miljömässiga normer. EESK uppmanar också kommissionen att utarbeta en EU-handlingsplan för blå livsmedel senast 2026.

Förbättrad marin kunskap, forskning och innovation

EESK efterlyser mer finansiering av marin forskning och innovation, och betonar behovet av globalt vetenskapligt samarbete och bättre teknik inom de maritima näringarna. För att åstadkomma detta föreslår vi att man inrättar centrum för blå ekonomi och ett EU-havsobservatorium.

Ökade investeringar och medel för hållbara hav

Vi betonar behovet av att mobilisera betydande offentliga och privata medel för att stödja FN:s hållbarhetsmål nummer 14 (hav och marina resurser). För detta ändamål bör särskilda budgetposter för havsrelaterade projekt skapas inom EU:s finansieringsprogram, såsom Horisont Europa. Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) bör också få starkare finansiellt stöd för att kunna stödja konkurrenskraftiga och koldioxidfria sektorer.

En socialt inkluderande och rättvis omställning

En resilient havsekonomi måste inbegripa rättvis behandling av sjöfartsarbetare. EESK rekommenderar åtgärder för att komma till rätta med arbetskraftsbrist, uppmuntra generationsskifte och erbjuda möjligheter till yrkesinriktad omskolning. Det bör finnas omfattande sociala stödsystem för att skydda arbetstagarna, särskilt de som inte kan övergå till nya roller efter tekniska förändringar.

Säkerställande av friska och motståndskraftiga hav

Våra hav är utsatta för många hot från klimatförändringar, föroreningar, plast och mänsklig påfrestning. Vi efterlyser därför starkare insatser för att återställa och skydda haven och ett hållbart bevarande i linje med de globala åtagandena för biologisk mångfald. Att uppnå "god miljöstatus" är också avgörande för ekonomisk stabilitet och klimattresiliens. Dessutom bör vi snarast investera i grön infrastruktur, åtgärder för minskade föroreningar och en europeisk klimatanpassningsplan, samtidigt som vi stärker EU:s ledarskap i den globala havsförvaltningen.

Säkerställande av en övergripande ram för havsförvaltning

För att öka det ekonomiska välbefindandet och samtidigt respektera vår planets gränser efterlyser EESK regionalt samarbete med lokalsamhällena för att samordna politiken. Kommittén driver också på för bättre internationella avtal, en starkare havsdiplomati från EU:s sida och särskilda havsinriktade arbetsgrupper inom EU-institutionerna.

Slutligen rekommenderar EESK också att man förbättrar havsplaneringen för att balansera olika intressen, t.ex. utbyggnad av havsbaserad energi mot fiske och vattenbruk. Målet är att främja samexistens och hållbarhet och samtidigt se till att de traditionella fiskesamhällena både bevaras och görs delaktiga i beslutsfattandet.

EESK-NYHETER

Civilsamhället under attack: skälen till att EU måste agera nu

Civilsamhällesorganisationer är under attack i både Europa och Amerika. EU måste agera nu för att försvara dem och värna demokratin. Vid sin plenardebatt om världsdagen för icke-statliga organisationer framförde Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) ett tydligt budskap: Civilsamhällesorganisationer är demokratins främsta förkämpar. Eftersom minskad finansiering utgör ett hot mot deras överlevnad måste EU vidta omedelbara åtgärder för att skydda och stödja dem.

Den 27 februari anordnade EESK en debatt på temat *EU och civilsamhället: att stärka demokratin och deltagandet*, där företrädare och sakkunniga från civilsamhällesorganisationer tillsammans med Europaparlamentsledamöter fick möjlighet att diskutera och utvärdera civilsamhällesorganisationernas roll på detta viktiga område.

Raquel García Hermida-Van Der Walle, Europaparlamentsledamot från Renew Europe, påpekade att civilsamhällesorganisationer ofta hjälper till att skapa kontroller och motvikter. Civilsamhällesorganisationer möjliggör också olika former av social interaktion, och kan vid behov tillhandahålla tjänster som staten normalt sett sörjer för om den inte gör detta. Detta innebär att civilsamhällesorganisationer lätt blir statens första måltavlor om den anser att de är obekväma ur politiskt hänseende.

Nicholas Aiossa, direktör för Transparency International Europe, framförde följande kommentar: "Det pågår en planerad politisk kampanj i Europaparlamentet för att misskreditera civilsamhällesorganisationer, skära ner deras finansiering och hindra deras roll och funktion. Ingen har kunnat hitta några tecken på finansiella oriktigheter."

I januari anklagade Europeiska folkpartiet (EPP), som tillhör den politiska mitten-högern i Europaparlamentet, icke-statliga miljö- och klimatorganisationer för att få finansiering från kommissionen till att bedriva lobbyverksamhet gentemot Europaparlamentet, andra EU-institutioner och Europaparlamentsledamöter – ett påstående som väckte stor upprördhet bland Europas civilsamhällesorganisationer.

Kritik mot civilsamhällesorganisationer är inget nytt, men de senaste attackerna har fått större kraft med hjälp av falska nyheter och felaktig information. Som **Brikena Xhomaqi**, medordförande i EESK:s kontaktgrupp, uttryckte det är situationen en varningssignal för alla civilsamhällesorganisationer om att de måste stå enade och åstadkomma en förändring: "Folk behöver få veta att de flesta civilsamhällesorganisationers verksamhet bygger på volontärarbete, så vi slösar inte bort några skattemedel."

Deltagarna uppmanade också kommissionen att uttala sig mer kraftfullt i denna fråga, och föreslog en rad lösningar för att stärka civilsamhällesorganisationernas roll.

Raquel García Hermida-Van Der Walle sade att hon skulle jobba hårt för att se till att civilsamhällesorganisationernas roll stärks och får ett större erkännande i rapporten om rättsstatsprincipen och i villkorlighetsordningen som en viktig faktor för förändring.

Michał Wawrykiewicz, Europaparlamentsledamot från EPP-gruppen, sade att hans uppdrag var att öka medvetenheten om dessa grundläggande frågor inom sin grupp. En annan punkt som han tog upp handlade om att informera beslutsfattarna om att civilsamhällesorganisationer och icke-statliga organisationer är verksamma på fältet och tillhandahåller viktiga tjänster med direkt inverkan på människors liv.

EESK:s ordförande **Oliver Röpke** välkomnade budskapen från civilsamhällesorganisationernas företrädare och sade: "Vi måste stå emot alla försök att undergräva legitimiteten hos dessa organisationer, eller att begränsa deras tillgång till resurser som är nödvändiga för ett demokratiskt deltagande. Det kan handla om allt från minskad finansiering till ökade politiska påtryckningar, och visar tydligt att civilsamhällesorganisationer behöver ett starkare och mer förutsägbart stöd för att kunna fortsätta sitt viktiga arbete." (at)

Utmaningarna är enorma, men det civila samhällets kraft är lika stor

Mer än 800 deltagare från medborgarorganisationer och intressenter i hela EU, däribland ungdomsorganisationer, icke-statliga organisationer och journalister, deltog i det civila samhällets vecka, som anordnades av Europeiska ekonomiska och sociala kommittén den 17-20 mars 2025. Genom öppningssessionen blev det tydligt att det civila samhällets demokratiska utrymme skyddas genom rättsliga åtgärder. Även det civila samhällets nyckelroll, som går ut på att hålla makten ansvarig, bygga broar, stödja social resiliens och ge en röst åt dem som alltför ofta ignoreras, bekräftades.

Temat för 2025 års upplaga av det civila samhällets vecka var "[Att stärka sammanhållningen och deltagandet i polariserade samhällen](#)". Med sina tre huvudinitiativ, nämligen [kontaktgruppspanelerna](#), [det europeiska medborgarinitiativet](#) och [priset till det civila samhället](#), syftade evenemanget till att

- ta itu med den ökande polariseringen, som under de senaste åren har underblåsts av effekterna av finanskrisen, klimatförändringarna och de växande inkomstskillnaderna,
- lyfta fram den nyckelroll som det civila samhället kan spela i detta sammanhang,
- samla det civila samhällets lösningar och krav på EU:s beslutsfattare för att bidra till att avpolarisera EU genom att stärka sammanhållningen i samhällena och det demokratiska deltagandet inom viktiga samhällsområden.

I sitt öppningstal betonade EESK:s ordförande **Oliver Röpke** att: "Det civila samhället måste anta utmaningen. Delaktighet, dialog och solidaritet är inte bara ideal, utan grunden för ett resilient och enat Europa. I samband med att vi samlas för det civila samhällets vecka bekräftar vi vårt engagemang för inkludering och aktivt medborgarskap. En stark demokrati är inte bara avhängig av institutioner, utan av alla människors engagemang."

Albena Azmanova, professor i stats- och samhällsvetenskap vid City Saint George's, University of London, talade i sitt huvudanförande om den växande ekonomiska osäkerhet som majoriteten av befolkningen står

inför och kallade det för en epidemi av otrygghet. Hon förklarade varför det civila samhället har lösningen till ett genombrott i tider av omfattande osäkerhet.

”Den omfattande ekonomiska osäkerheten har dränerat de flesta människor på kampvilja. Det civila samhället har viljan att kämpa. Aktivister i det civila samhället drivs av en känsla av mening som bottnar i ett specifikt missförhållande. De är demokratins synliga ben och armar”, sade hon.

Som **Younous Omarjee**, vice talman i Europaparlamentet, uttryckte det: ”I ett sammanhang av ökande individualism behöver vi det civila samhället som ett kitt mellan medborgarna och som en vall mot de högerextrema idéer som sprider sig.”

Icke-statliga organisationers avgörande roll för social resiliens och deras stöd till utsatta grupper och människor i avlägsna områden togs upp av **Adriana Porowska**, minister för det civila samhället, från det polska EU-ordförandeskapet, som också delade med sig av Polens erfarenhet av hur det civila samhället säkerställer nationell resiliens.

Brikena Xhomaqi, som är medordförande i EESK:s kontaktgrupp med nätverk i det europeiska civila samhället, betonade att enhet i mångfald, EU:s stolta mantra, odlas på gräsrotsnivå. Brikena Xhomaqi nämnde dock att civilsamhällesorganisationer och icke-statliga organisationer hotas, och att deras finansiering och roll ifrågasätts. ”Utan resurser kan organisationer i det civila samhället inte fungera. Institutionerna måste värna om det civila samhället, vi behöver rättsligt skydd för det civila samhällets demokratiska utrymme för att hålla vårt samhälle samman och förenat mångfald.”

[Den slovakiska debattföreningen ”Slovenská debatná asociácia” vinner EESK:s pris till det civila samhället om att bekämpa skadlig polarisering](#)

EESK:s flaggskeppspris till det civila samhället belyser det civila samhällets enastående bidrag till att upprätthålla och stärka den europeiska identiteten och medborgarandan. Priset har varje år ett nytt tema av stor samhällelig betydelse och med anknytning till EESK:s arbete.

Den 20 mars belönade EESK tre organisationer i det civila samhället från Slovakien, Belgien och Frankrike för deras banbrytande projekt som tar itu med de ökande nivåerna av skadlig polarisering runt om i EU.

Prispengarna på 32 000 euro fördelades mellan de tre vinnarna.

EESK tilldelade **förstapriset** på 14 000 euro till den slovakiska debattföreningen ”Slovenská debatná asociácia” för [”olympiaden för kritiskt tänkande”](#), ett nyskapande initiativ som bygger upp förmågan att identifiera felaktig information bland slovakiska ungdomar. Projektet driver en elevtävling i tre åldersgrupper, där eleverna ställs inför verkliga mediasituationer där de ska bedöma innehållets trovärdighet.

Andra- och tredjepristagarna mottog 9 000 euro vardera.

Franska [Reporters d'Espoirs](#) kom på **andra** plats med sitt "Prix Européen Jeunes Reporters d'Espoirs", ett franskspråkigt utbildningsprogram för lösningsorienterad journalistik.

Tredjepriset gick till [FEC Diversité asbl](#) i Belgien för deras projekt "ESCAPE GAME EXTREME DROITE pour se désintoxiquer", ett uppslukande spel som motverkar högerextrema ideologier.

Om den 15:e upplagan av EESK:s pris till det civila samhället

EESK:s 15:e pris till det civila samhället lyfter fram ideella projekt som leds av enskilda personer, privata företag och organisationer i det civila samhället och som bidrar till att bekämpa skadlig polarisering runt om i EU.

Under de senaste åren har EU drabbats av flera kriser, från Rysslands anfallskrig mot Ukraina, stigande energipriser och levnadskostnader till de fortsatta ekonomiska och sociala efterverkningarna av covid-19-pandemin. Sådana kriser kan undergräva förtroendet för offentliga institutioner och vara grogrund för skadlig polarisering i hela samhället.

Även om polarisering kan vara en del av ett öppet och pluralistiskt samhälle, innebär den ökande populismen och negativa polariseringen stora utmaningar för EU:s demokratier. EU står också inför ett fortgående sönderfall av det traditionella medielandskapet, en ökad mängd felaktig information och angrepp på mediefriheten, vilket utgör ytterligare hot mot demokratiska värden.

Årets vinnare valdes ut från ett starkt och varierat urval av över 50 bidrag från 15 medlemsstater. De vinnande projekten valdes ut för sin extraordinära kreativitet, entusiasm och hängivenhet i kampen mot skadlig polarisering i det europeiska samhället.

"Det organiserade civila samhället spelar en grundläggande roll för att värna den europeiska demokratin, vilket än en gång har bevisats av årets utomordentliga och vittomfattande projekt", sade **Aurel Laurențiu Plosceanu**, EESK:s vice ordförande med ansvar för kommunikation.

[Tre år efter det att Ryssland inledde sitt krig mot Ukraina: utformningen av EU:s geopolitiska framtid](#)

Tre år efter det att Ryssland inledde sitt brutala och provocerade anfallskrig mot Ukraina - ett angrepp inte bara på en självständig nation utan även på grundläggande värden i

fråga om demokrati, människans värdighet och en regelbaserad världsordning - står vi fortfarande solidariska med det ukrainska folket, sade EESK:s ordförande Oliver Röpke i ett uttalande vid EESK:s plenarsession i februari.

Sedan invasionens första dag har vi stått vid Ukrainas sida – inte bara symboliskt, utan också genom konkreta åtgärder. I dag betonar vi än en gång vårt orubbliga engagemang för att stödja Ukrainas suveränitet, demokrati och europeiska framtid. Vi uppmanar EU att bibehålla och stärka sitt politiska, ekonomiska, humanitära och militära stöd.

Det ukrainska folket har på ett extraordinärt sätt visat prov på både mod och motståndskraft i försvaret av sitt land och de principer som förenar oss som européer. Ända sedan invasionens första dag har EESK, dess ledamöter och det europeiska civilsamhället – som kommittén företräder – stått vid Ukrainas sida, inte bara symboliskt utan också genom konkreta åtgärder.

I en tid av ökande geopolitisk osäkerhet är den senaste tidens uttalanden från företrädare för USA som ifrågasätter Natos kollektiva försvarsåtagande djupt oroande. EU har inte råd att bara stoppa huvudet i sanden.

Ukraina kämpar inte bara för sin egen överlevnad, utan för säkerheten i hela vår världsdelen.

EESK uppmanar EU:s ledare att ta tillfället i akt att stärka EU:s säkerhetskapacitet och försvarsförmåga, omdefiniera det strategiska oberoendet, försvara multilateralismen och fördjupa samarbetet med FN, och att samtidigt upprätta starkare globala partnerskap med demokratiska allierade i vår omvärld.

EU måste agera nu.

Det finns inget utrymme för obeslutsamhet. Tveksamhet spelar envåldshärskare och angripare i händerna.

Demokratierna måste stå enade och orubbliga.

EESK uppmanar EU att öka sitt strategiska oberoende, att stå upp för både demokratin och de grundläggande rättigheterna, och att beslutsamt stå vid Ukrainas sida. Tiden är inne för strategiska geopolitiska åtgärder från EU:s sida.

Via denna länk kan du läsa [hela uttalandet](#). (at)

Det polska EU-ordförandeskapets prioritering: att stärka den europeiska säkerheten och hålla EU enat

Den viktigaste uppgiften för det nuvarande polska ordförandeskapet i Europeiska unionens råd kommer att vara att hålla EU enat, föra arbetet framåt och fatta snabba beslut

Vid plenarsessionen i februari höll EESK en debatt om det polska EU-ordförandeskapets prioriteringar med **Magdalena Sobkowiak-Czarnecka**, Polens statssekreterare för EU-frågor.

Med hänvisning till EU:s yttre säkerhet och i synnerhet till anfallskriget mot Ukraina sade Magdalena Sobkowiak-Czarnecka att "vårt mål är att fortsätta att hjälpa Ukraina och upprätthålla enigheten inom EU". Hon nämnde det 16:e sanktionspaketet mot Ryssland som en av de första framgångarna under det polska ordförandeskapet.

EESK:s ordförande **Oliver Röpk**e betonade att Polen tagit över det roterande EU-ordförandeskapet vid en tidpunkt som präglas av stora utmaningar, såsom geopolitiska spänningar och energikriser.

Han tillade att "dagens debatt har bekräftat den avgörande betydelsen av stabilitet, resiliens och enighet när det gäller att forma Europeiska unionens framtid. Det polska ordförandeskapets prioriteringar ligger väl i linje med våra gemensamma ambitioner, särskilt när det gäller att främja ett flerdimensionellt förhållningssätt till säkerhet. I en tid av global osäkerhet förblir vårt engagemang för beslutsamma och samarbetsinriktade åtgärder orubbligt."

Under parollen "Säkerhet, Europa!" kommer det polska EU-ordförandeskapet att arbeta med sju säkerhetsdimensioner – den externa, interna, ekonomiska, livsmedelsrelaterade, energirelaterade, hälsorelaterade och informationsrelaterade.

Under de senaste månaderna har [samarbetet mellan kommittén och det polska ordförandeskapet](#) varit starkt och produktivt. EESK har utarbetat 15 [förberedande yttranden](#), som redan har antagits eller kommer att antas inom kort. (mp)

Copyright: NATO

Djärva investeringar och Natosamarbete är nyckeln till att stärka det europeiska försvaret

Mot bakgrund av de växande säkerhetshoten är EU i akut behov av en enhetlig strategi för försvarsfinansiering. Som svar på en begäran från det polska EU-ordförandeskapet har EESK antagit ett yttrande där man efterlyser djärva åtgärder: ökade investeringar i moderna system, fördjupat Natosamarbete och

ökad finansiering inom EU:s budgetram.

Säkerhetsriskerna ökar för EU, och blottlägger vårt beroende av externa försvarsleverantörer – 78 % av de 75 miljarder euro som EU-länderna spenderade på försvarsupphandlingar under ett år gick till leverantörer utanför EU. Att stärka den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen är avgörande för att minska detta beroende.

"EU:s mekanismer för försvarsfinansiering måste ses över för att möta dagens utmaningar", förklarar **Marcin Nowacki**, föredragande för EESK:s yttrande "[Försvarsfinansiering i EU](#)". "Utgifter för militära ändamål begränsas av budgetbestämmelserna, och även om initiativ som Europeiska försvarsfonden och Europeiska fredsfaciliteten innebär framsteg räcker de fortfarande inte till för att hantera omfattningen av de hot som vi står inför i dag."

Natosamarbetet är väsentligt för interoperabiliteten och en enhetlig strategi. Gemensam upphandling, partnerskap inom cyber- och rymdsäkerhet samt IRIS2-satellitprojektet kommer att öka resiliensen. Försvarsfinansieringen måste gå hand i hand med EU:s bredare prioriteringar utan att man gör avkall på sociala mål och miljömål. Strategiska investeringar, innovation och långsiktig planering är avgörande för att säkerställa EU:s säkerhet och oberoende. (tk)

Från ord till handling: EESK lägger fast prioriteringarna för att bekämpa ojämlikhet mellan könen och våld mot kvinnor

Under EESK:s högnivåforum om kvinnors rättigheter samlades ett antal ledande aktörer för att ta upp angelägna frågor om kvinnors rättigheter och formulera viktiga prioriteringar inför det kommande mötet i FN:s kvinnokommission.

Budskapet från EESK:s högnivåforum om kvinnors rättigheter var tydligt: framsteg har gjorts, men det räcker inte. EU har vidtagit åtgärder för att skydda kvinnor och flickor, men strukturella former av ojämlikhet, könsstereotyper och andra former av bakslag avseende kvinnors rättigheter fortsätter att hota de framsteg i EU som det tagit lång tid att uppnå. Så länge som strukturella hinder kvarstår kommer kvinnors fulla deltagande i samhället att vara begränsat.

I högnivåforumet, som hölls den 26 februari i samband med EESK:s plenarsession, deltog ordföranden för EESK:s tillfälliga arbetsgrupp för jämlikhet **Sif Holst**, EESK:s ordförande **Oliver Röpke** och kommissionsledamoten med ansvar för jämlikhet, beredskap och krishantering **Hadja Lahbib** samt **Carlien Scheele** (direktör för Europeiska jämställdhetsinstitutet), **Florence Raes** (direktör för UN Womens Brysselkontor), **Ayşe Yürekli** (EU-företrädare vid sammanslutningen för kvinnliga företagare i Turkiet KAGIDER), **Mary Collins** (generalsekreterare för Europeiskt kvinnoforum) och **Cianán Russell** (senior handläggare vid ILGA Europa).

Under forumet anordnades två dynamiska paneler för att diskutera brådskande jämställdhetsutmaningar, var och en kopplad till viktiga EESK-yttranden som antogs under plenarsessionen. Sakkunniga, aktivister och beslutsfattare samlades för att dela med sig av sina insikter, föreslå lösningar och stärka sina åtaganden för att främja kvinnors rättigheter inom och utanför EU.

Den första panelen diskuterade framför allt den kommande 69:e sessionen i FN:s kvinnokommission medan den andra panelen diskuterade våld mot kvinnor och flickor som en människorättsfråga. Två yttranden på dessa teman antogs också av plenarförsamlingen efter forumet: [EESK:s bidrag till EU:s prioriteringar vid FN:s kvinnokommission – 69:e sessionen](#) och [Våld mot kvinnor som en människorättsfråga](#). (lm)

EESK och AU:s ekonomiska, sociala och kulturella råd bekräftar sitt engagemang för jämställdhet vid den 69:e sessionen i FN:s kvinnokommission

I samband med den 69:e sessionen i FN:s kvinnokommission i New York bekräftade Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) och Afrikanska unionens (AU) ekonomiska, sociala och kulturella råd (ECOSOCC) sitt orubbliga engagemang för att främja jämställdhet och kvinnors egenmakt.

När världssamfundet nu firar att det gått 30 år sedan Pekingdeklarationen och handlingsplanen antogs, erkänner EESK och ECOSOCC både de framsteg som gjorts och de utmaningar som fortfarande står i vägen för full jämställdhet.

I sin andra [gemensamma förklaring](#) lyfter man fram viktiga prioriteringar, såsom att öka kvinnors ledarskap genom könskvoter, sätta stopp för könsrelaterat våld genom internationella konventioner, överbrygga den digitala könsklyftan och främja kvinnors ekonomiska egenmakt.

I förklaringen efterlyses en kraftfullare politik för oavlönat omsorgsarbete, kvinnors inkludering i fredsinsatser och datadrivet beslutsfattande. I den betonas också globalt samarbete för att undanröja systembetingade ojämlikheter och upprätthålla kvinnors rättigheter. EESK uppmanar också EU att bekämpa könsrelaterat våld, säkerställa en jämn könsfördelning och värna det civila samhällets roll när det gäller att främja jämlikhet.

EESK:s ordförande **Oliver Röpk**e sade: "När vi nu firar att det gått 30 år sedan Pekingdeklarationen antogs måste vi gå från ord till handling. Jämställdhet är inte ett privilegium utan en grundläggande rättighet, och att uppnå jämställdhet är avgörande för hållbara och inkluderande samhällen. EESK står fast vid sitt åtagande att undanröja hinder, se till att kvinnor deltar fullt ut i beslutsfattandet och främja ekonomisk egenmakt. Nu är det dags för regeringarna, institutionerna och det civila samhället att agera beslutsamt – det finns ingen jämlikhet utan ansvarsskyldighet."

Kvinnokommissionen är det viktigaste internationella och mellanstatliga organ som kämpar för jämställdhet. Detta var andra gången som EESK deltog i FN:s största årliga sammankomst om kvinnors egenmakt. (tk)

En industristrategi för EU: skyndsamma åtgärder behövs

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) uppmanar EU att genomföra en robust industristrategi som är förenlig med den gröna given i syfte att stärka konkurrenskraften och skapa arbetstillfällen av hög kvalitet. För att strategin ska lyckas måste den noga övervakas och

anpassas till nya utmaningar.

”Europa står inför en allvarlig risk för avindustrialisering. Industrisatsningarna och klimatåtgärderna måste gå hand i hand”, förklarar **Andrea Mone**, föredragande för EESK:s yttrande [”Framtiden för EU:s industri mot bakgrund av höga energipriser och omställningskostnader”](#), som antogs vid plenarsessionen i februari.

I yttrandet betonar EESK att det behövs en stark ekonomisk och rättslig ram för att ta itu med höga energi- och råvarukostnader, investeringsutmaningar i samband med den gröna omställningen, infrastrukturluckor, kompetensbrist och en svag inhemsk efterfrågan. För att främja social och territoriell sammanhållning behövs en konkurrenskraftspolitik inriktad på investeringar och innovation.

EESK:s uppmaning till skyndsamma åtgärder sker mot bakgrund av den ökade oron för EU:s ekonomiska säkerhet och externa beroenden. I en tid av växande geopolitisk och handelspolitisk osäkerhet är en resilient europeisk handelspolitik en nödvändig förutsättning för att trygga industrins hållbarhet i ett läge med asymmetriska mål för minskade koldioxidutsläpp, global överkapacitet och ökande handelsmotsättningar. Större autonomi när det gäller att säkra kritiska råvaror är väsentligt för att uppnå detta mål.

Ökade investeringar, vilket lyfts fram i Draghi-rapporten, och styrningsreformer är avgörande. En gemensam inre marknad, särskilt inom energisektorn, kommer att stärka EU:s ekonomi. Genom att minska regelbördan, förfina regelverken för elmarknaden och förbättra de finansiella verktygen, t.ex. energiköpsavtal, kan man stödja branschens omställning.

För en rättvis omställning krävs en stark social dialog och kollektiva förhandlingar. Industripolitiken måste knyta an till utbildnings- och arbetskraftsstrategier, med betoning på forskning, innovation och kompetensutveckling. Investeringar i energiinfrastruktur, förnybar energi och den cirkulära ekonomin kommer att bidra till att uppnå klimatmålen.

EESK antog också ett tilläggsyttrande om [”Framtiden för de energiintensiva industrierna inom EU”](#), där man föreslår skräddarsydda lösningar för att säkerställa deras långsiktiga hållbarhet. Att ta itu med de specifika utmaningar som de står inför är avgörande för EU:s industriella framtid. (II)

EU behöver rättvisare och enklare regler för att behålla sin konkurrenskraft

Att expandera över gränserna inom EU innebär att man måste navigera genom en labyrint av motstridiga momsregler och pappersarbete, vilket driver upp kostnaderna. Små och medelstora företag ställs inför oproportionerligt höga krav på regelefterlevnad, vilket gör det svårare att växa och konkurrera. I två yttranden som antogs vid plenarsessionen i februari och som bygger på Letta- och Draghi-rapporterna efterlyser EESK brådskande reformer. Bland förslagen finns harmoniserade finansiella regelverk, AI-driven rapportering och en samordnad industripolitik.

”Den inre marknaden är ryggraden i EU:s ekonomiska välstånd, men den är fortfarande ofullständig inom viktiga sektorer som finans, energi och digitala tjänster”, sade EESK:s ordförande **Oliver Röpke**. ”I dagens debatt understryks det akuta behovet av reformer för att undanröja hinder och stärka tjänstesektorn samt säkerställa lika villkor för företag i hela EU.”

Maria Luís Albuquerque, kommissionsledamot med ansvar för finansiella tjänster och spar- och investeringsunionen, gav stöd till denna uppmaning: ”Min vision för spar- och investeringsunionen är att skapa välstånd för våra medborgare och tillväxt för våra företag genom att föra samman dem i en säker, konkurrenskraftig, välreglerad och välövervakad miljö.”

I EESK:s yttranden har man identifierat två kritiska utmaningar för konkurrenskraften: [fragmenteringen av den inre marknaden, som lyfts fram i Letta- och Draghi-rapporterna](#), och [den överdrivna byråkratin, som särskilt drabbar små och medelstora företag](#). Båda dessa faktorer hämmar innovation och ekonomisk tillväxt.

Vad är problemet?

Företag i hela Europa översvämmas av komplexa och överlappande regelverk. Detta leder till ett slöseri med tid och pengar, att arbetet med den gröna given fördröjs och att tillgången till finansiering för medelstora företag begränsas. Detta resulterar i frustration bland företag, högre konsumentkostnader och svagare ekonomisk tillväxt.

Utöver regelbördan står EU inför djupare strukturella utmaningar som undergräver dess konkurrenskraft. Långsamma framsteg när det gäller att fullborda den inre marknaden, skillnader i digital infrastruktur och energiinfrastruktur och avsaknad av en samordnad industripolitik begränsar EU:s förmåga att konkurrera globalt. Medan andra ekonomiska block agerar snabbt för att locka till sig investeringar och främja innovation riskerar EU att hamna på efterkälken.

Hur kan detta åtgärdas?

En stärkt konkurrenskraft kräver en övergripande strategi som omfattar att undanröja hinder i nyckelsektorer som finans och energi, påskynda den digitala omvandlingen och se till att små och medelstora företag kan växa och konkurrera på lika villkor.

I EESK:s yttranden föreslås att man

- förenklar regelverket utan att sänka miljöstandarder och sociala standarder,
 - skapar en enda AI-driven plattform för att effektivisera rapporteringen för små och medelstora företag så att det blir lättare och tar mindre tid att följa regelverket,
 - harmoniserar reglerna mellan olika sektorer för att minska det repetitiva pappersarbetet,
 - standardiserar finansiella regelverk i medlemsstaterna med en samordnad industripolitik inom EU,
 - reformerar mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen (CBAM) för ett rättvisare och mindre betungande system. (gb)
-

Är given för en ren industri ändamålsenlig?

Den 6 mars, bara några dagar före rådets överläggningar den 12 mars, stod EESK värd för en debatt om kommissionens giv för en ren industri. Beslutsfattare, industriledare och civilsamhället diskuterade om planen verkligen kan stödja EU:s sektor för ren teknik, dess energiintensiva industrier och dess strategiska

oberoende.

I en situation med geopolitisk instabilitet och transatlantiska relationer stadda i förändring är Europas behov av strategiskt oberoende mer akut än någonsin. Given för en ren industri syftar till att påskynda utfasningen av fossila bränslen och uppnåendet av cirkularitet samtidigt som industrins konkurrenskraft stärks, med utgångspunkt i en sänkning av energipriserna. Frågor kvarstår om dess genomförbarhet och finansiering.

”Det handlar inte om att välja mellan strategiskt oberoende, konkurrenskraft och den dubbla omställningen. Alla industrisektorer berörs och måste anpassa sig, i sin egen takt men med tydliga åtaganden”, sade **Pietro de Lotto**, ordförande för EESK:s rådgivande utskott för industriell omvandling (CCMI), och beskrev utmaningen som en balansgång.

Kommissionen har betonat att det är geopolitiskt nödvändigt att bli energioberoende av Ryssland, men EU:s industriella tillbakagång är ett växande problem. Såväl industriproduktionen som inflödet av utländska direktinvesteringar har sjunkit betydligt under de senaste två åren.

Finansieringen kommer att vara en stor utmaning. För att uppnå planens mål måste EU:s institutioner, medlemsstaterna och näringslivet samarbeta. Europeiska investeringsbanken har utlovat 500 miljoner euro i motgarantier och 1,5 miljarder euro för att förbättra energinäten, men de nationella regeringarna måste uppbåda ytterligare medel.

De sociala konsekvenserna av omställningen är också en nyckelfråga, särskilt i energiintensiva industrier som har förlorat många arbetstillfällen. Företrädare för det civila samhället ställde frågan om huruvida en sänkning av energiskatterna, som är ett centralt förslag i given, kan komma att ske på bekostnad av finansieringen av utbildning och hälso- och sjukvård.

Trots optimismen kring de långsiktiga målen för given för en ren industri uttryckte experter oro över dess förmåga att hantera utmaningar på kort sikt. Snabbhet och förenkling är avgörande, eftersom höga energikostnader och rättsliga hinder kan bromsa utvecklingen. Fragmenterad nationell politik är fortfarande en utmaning, och man riskerar genom given att missa ett viktigt tillfälle till tillnärmning av industripolitiken i hela Europa.

Teknikneutralitet är också ett bekymmer och en debatt förs om den rätta balansen mellan förnybara energikällor, vätgas och biobränslen. Även om ett fokus på förnybar energi är välkommet, krävs det kraftfulla åtaganden för energieffektivitet. Konsumenterna i EU har redan sparat 100 miljarder euro mellan 2021 och 2023 tack vare förnybara energikällor, vilket är en framgång som EU bör bygga vidare på. (jh)

EU:s jordbrukare behöver akut stöd för att klara sig när marknaderna fluktuerar

EU:s jordbrukare är hårt ansatta av olika kriser, från extremväder till instabila marknader och illojal konkurrens. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) varnar för att EU:s nuvarande politik inte klarar av att skydda jordbrukarna och

efterfrågar brådskande reformer för att trygga inkomsterna, stärka förhandlingskraften och slå vakt om ett hållbart jordbruk.

I ett [yttrande](#) på begäran av det polska EU-ordförandeskapet efterlyser EESK ett mer resilient jordbrukssystem med jordbrukarna i centrum.

”Att vara jordbrukare är ett ädelt yrke med två huvudmål: att producera säkra livsmedel av högsta kvalitet för att försörja människor med mat och att bevara och förbättra miljön. Allt vi begär i gengäld är en hederlig dagslön för ett hederligt dagsverke, respekt och ett skäligt pris för de livsmedel vi levererar”, förklarar **Joe Healy**, en av de tre föredragandena för yttrandet.

Den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) är dåligt rustad för att hantera dagens utmaningar, enligt EESK. De finansiella verktyg som kommittén rekommenderar för att stödja jordbrukarna är bland annat offentliga försäkringar mot naturkatastrofer, kontracykliskt stöd och direktstöd. Gemensamma fonder, som redan används i vissa EU-länder, skulle kunna utgöra ett extra skyddsnät som finansieras gemensamt av jordbrukare, industrin, regionala myndigheter och EU.

EESK förespråkar att budgeten ska återställas till minst 0,5 % av EU:s BNP i samband med att den gemensamma jordbrukspolitiken ses över 2027. Strängare handelsregler behövs för att säkerställa att importerade produkter uppfyller EU:s miljö- och arbetsnormer.

Ett annat stort problem är försäljning till priser som är lägre än självkostnadspriset, vilket sätter bönderna under extrem ekonomisk press. EESK uppmanar EU:s beslutsfattare att allvarligt överväga ett förbud mot försäljning till priser som är lägre än självkostnadspriset för att förhindra att stora detaljhandlare tvingar jordbrukare att lägga ned sin verksamhet, med den spanska lagstiftningen för att reglera livsmedelsförsörjningskedjan som förebild.

För att förbättra transparensen och jordbrukarnas marknadsinflytande föreslår EESK ett digitalt EU-centrum för övervakning av priser, kostnader och vinster. Kommittén förespråkar också kollektiva förhandlingar om priser och ökat stöd till kooperativ och producentorganisationer. EU:s jordbruk måste bli mer ekonomiskt självständigt och konkurrenskraftigt.

Även om klimatmålen är viktiga kan jordbrukarna inte bära kostnaderna på egen hand. En hållbarhetsfond skulle kunna hjälpa dem att ställa om till mer miljövänliga metoder. I yttrandet varnas det för risken för koldioxidläckage, när strikta EU-regler gör att lokala jordbrukare missgynnas jämfört med konkurrenter utanför EU.

EESK framhåller vikten av investeringar i landsbygdsutveckling, innovation och förenklade GJP-regler. Trycket på jordbrukarna ökar allt mer, så läget är akut: EU:s ledare måste agera innan fler lantbruk försvinner. (ks)

Stärkt resiliens och konkurrenskraft inom ramen för den europeiska planeringsterminen 2025

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) har utfärdat viktiga rekommendationer om den europeiska planeringsterminen 2025 och höstpaketet, och i samband med detta efterlyst strategiska investeringar och djupare samarbete för att förbättra EU:s resiliens och konkurrenskraft.

EESK lade fram sina rekommendationer i ett [yttrande](#) som antogs vid plenarsessionen i februari, och lade tonvikt på hållbarhet, arbetsmarknadsreformer och bättre anpassning mellan nationell politik och EU-politik. Samtidigt efterlystes ett större deltagande av det civila samhället.

EESK beklagade att den årliga översikten över hållbar tillväxt, som är ett viktigt policydokument, inte offentliggjorts, och framhöll att EU-institutionerna måste vara beredda på geopolitiska risker som kan få konsekvenser för handeln, inflationen och tillväxten.

EESK uttryckte sitt stöd för initiativet konkurrenskraftskompassen och efterlyste investeringar i energisektorn och den digitala sektorn, inklusive en europeisk fond för strategiska investeringar. Dessutom uppmanade kommittén till ett starkare deltagande av det civila samhället, en pragmatisk översyn av faciliteten för återhämtning och resiliens och ett djupare samarbete mellan medlemsstaterna för att förbättra den ekonomiska politiken och produktiviteten. (tk)

En moderniserad sammanhållningspolitik för ett starkare och mer resilient EU

Sammanhållningspolitiken främjar ekonomisk, social och geografisk enhet i hela EU och har länge varit grundpelaren i det europeiska integrationsarbetet. När den fleråriga budgetramen för perioden efter 2027 nu håller på att ta form är det viktigt att sammanhållningspolitiken moderniseras, så att den blir mer ändamålsenlig och hållbar samtidigt som det blir enklare att anpassa den till nya utmaningar.

I sitt nyligen antagna yttrande "[Att stärka resultatinriktningen i sammanhållningspolitiken efter 2027](#)" betonar EESK behovet av en resultatorienterad strategi för att se till att sammanhållningspolitiken fortsätter att ge konkreta fördelar samtidigt som den minskar ojämlikheter och främjar hållbar konkurrenskraft.

"Sammanhållningspolitiken måste förbli EU:s viktigaste instrument för regional utveckling. En resultatorienterad strategi innebär en garanti för att varje euro som spenderas bidrar till ekonomiskt och socialt välstånd", sade föredraganden för yttrandet **David Sventek**.

Den fleråriga budgetramen för perioden från och med 2028 kommer att behöva ses över i grunden, så att den blir ett stöd för regional utveckling, den gröna och den digitala omställningen samt ekonomisk konkurrenskraft. Med investeringsbehov på över 750-800 miljarder euro per år är det mycket viktigt med en omfattande EU-finansiering.

EESK anser att den finanspolitiska kapaciteten bör bibehållas på 1,8 % av EU:s BNP och att anslagen till sammanhållningspolitiken bör ökas. Viktiga prioriteringar är bland annat delad styrning, skräddarsydda lösningar som är specifika för varje enskild region, resultatbaserad finansiering och förenklade processer.

En resultatdriven strategi ökar effektiviteten, men kräver bättre genomförande och tillsyn. Genom att eftersträva en balans mellan konkurrenskraft och sociala investeringar, förstärkt tekniskt stöd och transparens kommer sammanhållningspolitiken att få större genomslag, främja ekonomisk resiliens och minska de regionala skillnaderna inom EU. (tk)

EESK efterlyser regenerativ turism för att främja ekonomin och miljön

Turismen är en drivkraft för EU:s ekonomi och kan stärka EU:s konkurrenskraft. Det är dags att på nytt se över hur turismen fungerar och gå ett steg längre, till en turism som inte bara är hållbar utan regenerativ, vilket innebär att destinationerna inte bara överlever utan rent av blomstrar.

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) uppmanar EU att ställa om sin turismsektor och lägga tonvikt på hållbarhet och regenerering för att garantera långsiktiga ekonomiska och miljömässiga fördelar.

Eftersom turismen fortfarande är en hörnsten i EU:s ekonomi, särskilt i regioner som i hög grad är beroende av denna bransch, förespråkar EESK en snabbare omställning till hållbar turism och en övergång till strategier för regenerativ turism, i enlighet med kommitténs yttrande [Turism i EU: hållbarhet som drivkraft för långsiktig konkurrenskraft](#).

”Vi måste se till att turismen bidrar till att blåsa nytt liv i EU:s konkurrenskraft. Detta är mycket viktigt, eftersom turismen spelar en så betydelsefull roll för många medlemsstaters och regioners BNP och värdekedjor”, konstaterade yttrandets föredragande **Isabel Yglesias**.

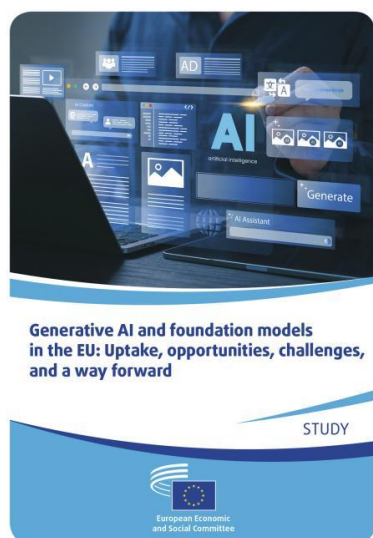
Vidare sade hon att yttrandet bygger på Palmaförklaringen, som antogs under det spanska rådsordförandeskapet (andra halvåret 2023) och har lett till ett brett samförstånd om hur man ska se till att hållbarheten sätts i centrum inom framtidens turism.

För att uppnå detta måste EU:s institutioner och nationella, regionala och lokala myndigheter aktivt stödja sektorn i dess omställningar, säkerställa en löpande dialog med alla berörda parter och stärka den sociala dialogen.

Hållbarhetsarbetet inom turismbranschen har visserligen kommit långt, men resandets stora uppsving efter pandemin har satt press på många populära destinationer. Uppsvinget gör det svårare för regioner att hitta en jämvikt mellan ekonomisk tillväxt och hållbar utveckling, samtidigt som de brottas med personalbrist och obalans mellan de jobb som är lediga och de färdigheter som arbetstagarna besitter.

Därför efterlyser EESK också en omställning till förmån för regenerativ turism, och att detta ska utgöra ett inslag i den EU-strategi för hållbar turism som Europeiska kommissionen kommer att lägga fram inom de närmaste månaderna.

Till skillnad från det som traditionellt sett betecknats som hållbar turism, med fokus på att mildra miljöpåverkan, syftar regenerativ turism till att återställa och stärka naturkapitalet samt det sociala och ekonomiska kapitalet. Detta framåtblickande tillvägagångssätt tar fasta på den cirkulära ekonomins principer, och syftar till att ha en bestående positiv inverkan på destinationer och lokalsamhällen. (II)

Ny EESK-studie om generativ AI: ett konkurrenskraftigt EU på AI-området

EU står vid ett kritiskt vägskäl i utvecklingen av AI. Företag från USA dominerar visserligen marknaden för generativ AI - de fångar in 80 % av de privata investeringarna i världen - men även i Kina går utvecklingen snabbt framåt. För att komma underfund med vad som behövs för att EU ska förbli konkurrenskraftigt har Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) publicerat en ny studie i samarbete med [Centre for European Policy Studies \(CEPS\)](#).

Studien, som utarbetats under ledning av EESK:s sektion för inre marknaden, produktion och konsumtion (INT) och regelbundet diskuteras inom [EESK:s observationsgrupp för den digitala omvandlingen och den](#)

[inre marknaden](#), utforskar viktiga möjligheter, utmaningar och politiska åtgärder som krävs för att förbättra Europas AI-landskap.

Viktiga rekommendationer för EU:

- **Att investera mer i AI och datorkapacitet** – EU:s investeringar i AI-infrastruktur måste öka för att främja innovation.
- **Att rikta in sig på tre sektorer med hög potential** – AI kan driva på tillväxten inom **bilindustrin, ren energi och utbildning**.
- **Att främja AI med öppen källkod** – att uppmuntra utvecklingen av AI-modeller med öppen källkod kommer att öka tillgängligheten och konkurrensen.
- **Att samordna FoU-insatserna** i hela EU.

Att stärka det civila samhällets roll i AI-styrningen

I studien betonas vikten av att det civila samhällets organisationer deltar i utformningen av AI-politiken och AI-styrningen. För att öka inkludering och främja ett etiskt införande av AI rekommenderar studien:

- **Utbildningsprogram i AI-kompetens** – initiativ för utbildning och social dialog för att ge arbetstagarna och allmänheten större inflytande.
- **Den ”sociala utformningen”** – att se till att AI-utvecklingen är människocentrerad och anpassad till samhällets behov.
- **En ökad finansiering av det civila samhällets organisationer** – stöd till icke vinstdrivande organisationer som överbryggat klyftan mellan AI-teknik och allmänhetens kunskaper.
- **Ett etiskt införande av AI** – att prioritera pålitliga AI-system som är förenliga med EU:s värderingar.

Att utnyttja EESK:s potential i AI-politiken

EESK har goda förutsättningar att underlätta ett strukturerat deltagande av det civila samhällets organisationer i AI-politiken. I studien rekommenderas att man förespråkar AI med öppen källkod och främjar etisk innovation genom offentlig upphandling och finansieringssystem där EESK ökar medvetenheten om AI:s effekter på samhället och fungerar som ett centralt nav i samarbetet med det civila samhällets organisationer och grupper som arbetar med öppen källkod.

Studien innehåller även en **standardiserad AI-ordlista** för att skapa ett gemensamt språk och se till att kommunikationen mellan beslutsfattare, utvecklare och användare blir effektiv – vilket är avgörande för en ansvarsfull utveckling, styrning och användning av AI inom samtliga sektorer.

Denna studie kommer att delas ut till de viktigaste EU-institutionerna och förväntas bidra till den framtida AI-politiken. [Läs studien här](#). (vk)

NYHETER FRÅN GRUPPERNA

Copyright: EU2025 - source: EC

En närmare titt på EU:s giv för en ren industri: det är bråttom och det krävs reformer

Av Michal Pintér, delegat i EESK:s rådgivande utskott för industriell omvandling (CCMI)

I den nyligen framlagda given för en ren industri konstateras att de energiintensiva industrierna är av strategisk betydelse för EU:s ekonomi och identifieras på ett korrekt sätt deras främsta utmaningar. Given innehåller idéer som är värda att beakta – gröna pionjärmarknader, stöd till den cirkulära ekonomin och finansiering för minskade

koldioxidutsläpp. Åtgärderna saknar dock den brådskande karaktär och djärvhet som krävs för att vända nedgången för Europas energiintensiva industrier.

I sitt nyligen antagna yttrande "[*Framtiden för de energiintensiva industrierna inom EU mot bakgrund av höga energipriser och omställningskostnader*](#)" konstaterade **Europeiska ekonomiska och sociala kommittén** att det finns betydande skillnader i konkurrenskraft mellan de energiintensiva industrierna i EU och de globala konkurrenterna. Kommissionen har helt riktigt pekat ut energipriserna som den främsta orsaken till detta. I given och i handlingsplanen för överkomliga energipriser föreslås dock inte att elmarknadens utformning ses över. Marginalprissättning fungerade så länge som EU hade tillgång till relativt billig och stabil gas i rörledningar från Ryssland. Tyvärr har situationen förändrats. Vi är nu beroende av dyra och volatila LNG-leveranser, vilket sannolikt kommer att vara fallet under många år framöver. Trots att andelen billig och fossilfri el i EU:s energimix ökar är priserna på fossila bränslen fortsatt tongivande för elprisbildningen.

Politiska insatser för att öka antalet förnybara energikällor är välkomna, men på grund av marknadens utformning leder de inte till billigare elräkningar. Det krävs omedelbara åtgärder för att överföra den förnybara elens kostnadsfördelar till industrin och överväga alla alternativ för att sänka priserna, inbegripet frikoppling av elpriserna.

I given konstateras också att det finns kryphål i mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen (ingen exportlösning, resursförflyttning och kringgående) och i de handelspolitiska skyddsinstrumenten. Det sägs dock tyvärr inte mycket om hur EU-marknaden ska skyddas, vilket försätter de energiintensiva industrierna i en osäker situation i ett globalt handelskrig.

EESK uppmanar EU-institutionerna att vidta beslutsamma åtgärder i sektorsspecifika handlingsplaner för att förhindra ytterligare avindustrialisering och upprätthålla EU:s förmåga till industriell omvandling.

Inget försvar utan sociala investeringar

Av EESK:s arbetstagargrupp

Försvarsutgifter och sociala utgifter måste gå hand i hand - försvarsutgifterna får inte öka på välfärdsstatens bekostnad. Det är fortfarande med hjälp av en stark välfärdsstat som vi kan stoppa de högerextrema partierna i deras strävan att kopiera

Kremls envælde i EU.

Nu när kriget i Ukraina går in på sitt fjärde år höjs många röster för ökade försvarsutgifter, inte minst efter de politiska förändringar som ägt rum i USA. Skyddet av länderna i Europa verkar inte längre vara garanterat. Många tabun har redan brutits, inte bara i fråga om diskussioner om militära frågor på EU-nivå utan också om ökad skuldsättning.

Vissa av de röster som hörs har dock också framställt det som ett nollsummespel för välfärdsstaten, som om den amerikanska militärens styrka skulle bero på landets brist på ett verkligt social trygghetssystem, eller

som om våra försvagade arméer skulle vara ett resultat av kostnaderna för våra pensioner och vår sociala trygghet.

Vi inom Arbetstagargruppen vill lyfta fram två frågor:

- EU som helhet står för de näst största militärutgifterna i världen. Även om det i vissa fall kan behövas gemensamma eller ytterligare utgifter, är det som verkligen krävs samordning och gemensamma projekt för att säkerställa strategiskt oberoende. Vi måste försvara oss själva, inte konkurrera globalt med USA.
- Det är med hjälp av en välfungerande välfärdsstat, vid sidan av åtgärder för att bekämpa fattigdom och ojämlikhet, som vi kan förhindra ett högerextremt maktövertagande i många medlemsstater. Dessa högerextrema partier, som är på frammarsch, är inte intresserade av demokrati, utan är öppet fientliga mot de flesta av våra värderingar. De strävar efter att kopiera Kremls envælde i våra medlemsstater och kommer, om de får makten, att sätta stopp för varje form av samordnad försvarspolitik.

Medlemsstaterna måste därför se försvarsinvesteringar och sociala investeringar som ömsesidigt förstärkande, där den ena investeringen möjliggör den andra.

Uppmaning från Gruppen för civilsamhällesorganisationer: lyssna mer till det civila samhället!

Av Gruppen för civilsamhällesorganisationer vid EESK

EESK måste redan från start delta i Europeiska kommissionens initiativ om att öka samverkan med det civila samhället. EESK:s kommande studie *Mapping civil dialogue practices in the EU institutions* kan ge ett värdefullt bidrag anser Gruppen för civilsamhällesorganisationer vid EESK.

Efter att EU:s nya politiska cykel inletts och en *EU-strategi för att stödja, skydda och stärka civilsamhället* tillkännagetts för det tredje kvartalet 2025 i [kommissionens arbetsprogram](#), anordnade Gruppen för civilsamhällesorganisationer en [konferens](#) för att lyfta fram de viktigaste åtgärderna för perioden 2024–2029. Vid evenemanget den 3 mars deltog omkring 100 företrädare för nationella och europeiska civilsamhällesorganisationer och medborgare.

Séamus Boland, ordförande för Gruppen för civilsamhällesorganisationer, förklarade att civilsamhällesorganisationerna har en roll att spela när det gäller att se till att beslutsfattandet är välgrundat och svarar mot människors behov. Han upprepade gruppens och kommitténs uppmaning om att låta EESK delta i den plattform för det civila samhället som kommissionen planerar.

”Med tanke på EESK:s erfarenhet och den plattform som vi erbjuder måste EESK redan från start delta i Europeiska kommissionens initiativ om att öka samverkan med det civila samhället. EESK måste delta i styrningen och vara en viktig del av initiativet om att skapa en plattform för det civila samhället”, framhöll Boland.

Han menade att en strukturerad, regelbunden, öppen och inkluderande dialog med det civila samhället bör bygga på befintliga strukturer och samla alla relevanta intressenter. EU-institutionerna bör därför inrätta en arbetsgrupp för dialogen med det civila samhället, med stöd av EESK.

”En arbetsgrupp för dialogen med det civila samhället skulle kunna lägga grunden för en mer gynnsam miljö för civilsamhällesorganisationer i utarbetandet av politiken” påpekade Boland. Detta skulle kunna bli första steget mot en mer strukturerad dialog med det civila samhället för att besvara följande frågor: vem deltar i samråd, om vilka ämnen, under vilka tidsramar och med vilka resultat?

Den föreslagna arbetsgruppen skulle dessutom kunna utgå från EESK:s kommande studie om befintliga dialogmetoder, med titeln *Mapping civil dialogue practices in the EU institutions*.

Studien beställdes av EESK på begäran av Gruppen för civilsamhällesorganisationer. Resultaten väntas bli tillgängliga i juli 2025. I studien görs en omfattande kartläggning av praxis för dialogen med det civila samhället inom EU-institutionerna: vilka processer för att involvera civilsamhällesorganisationerna organiseras för närvarande och med vilken typ av metodik? Kunskapen om befintliga metoder bör ligga till grund för och stödja arbetet med en mer strukturerad dialog med det civila samhället under den nya lagstiftningscykeln. Studiens preliminära resultat presenterades redan vid konferensen av **Berta Mizsei** från Centre for European Policy Studies (CEPS).

Vid konferensen betonades det också att civilsamhällesorganisationernas ekonomiska välmående är en förutsättning för dialog och för att beslutsfattare ska få inblick i människors behov. Organisationernas finansiella stabilitet och oberoende måste garanteras.

Konferensens [slutsatser och rekommendationer](#) finns tillgängliga på EESK:s webbplats.

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

[Ditt Europa, din mening 2025: Aktivt medborgarskap och korruptionsbekämpning står högt på ungdomarnas agenda](#)

2025 års upplaga av [Ditt Europa, din mening!](#), Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs (EESK) årliga ungdomsevenemang, ägde rum den 13-14 mars. Temat var ”Att låta ungdomarnas röst bli hörd” och fokus låg på ungdomars roll när det gäller att gemensamt utforma en motståndskraftig framtid.

Vid årets evenemang samlades nästan 100 ungdomar från hela EU, EU:s nio kandidatländer och Storbritannien. Deltagarna företrädde ungdomsorganisationer, nationella ungdomsråd och gymnasieskolor, och tog upp frågor som engagerar ett brett spektrum av grupper. Många var vana vid att tala för ungdomars sak, men för andra var detta evenemang ett viktigt första steg mot att engagera sig i deltagandedemokrati i och utanför sina samhällen.

Under flera workshoppar identifierade ungdomarna med hjälp av moderatorer de frågor som de ansåg vara mest angelägna och som politikerna bör ta itu med. Det handlade om allt från kampen mot korruption till att utarbeta en konsekvent klimatstrategi och garantera lika rättigheter för alla. Eftersom korruption undergräver förtroendet för institutioner och försvagar demokratin är det absolut nödvändigt att stödja undersökande journalistik och förbättra insynen i användningen av skattebetalarnas pengar.

”Vi måste säkerställa ansvarsskyldighet. Vi har inte råd att bara titta på, kostnaden för passivitet är för hög. Vi måste kämpa och vinna”, sa en deltagare i Ditt Europa, din mening.

Ungdomarna uttryckte också att det behövs gemensamma mål i kampen mot klimatförändringarna och betonade att det är nödvändigt att "förankra rätten till en tillvaro som är fri från klimatförändringarnas negativa effekter". De efterlyste en värdebaserad läroplan, som skulle ha en positiv inverkan på beteendet på nätet och motverka desinformation. Utöver inkludering av alla på alla områden förespråkade deltagarna också lika rättigheter, likabehandling och lika möjligheter. När det gäller bristen på ungdomsrepresentation i politiska beslutsprocesser betonade de att demokrati innebär att alla röster blir hörda.

Det en och en halv dag långa evenemanget kulminerade i en avslutande ungdomsplenarsession, där gruppen av engagerade ungdomar presenterade sina rekommendationer för EESK:s ordförande **Oliver Röpke** och EU:s samordnare för ungdomsfrågor, **Biliana Sirakova**. Efter en omröstning rangordnade evenemangsdeltagarna fem fokuspunkter i prioritetsordning.

- 1) Korruptionsbekämpning genom öppenhet och ungdomsdeltagande.
- 2) Aktivt medborgarskap: från klassrum till samhälle.
- 3) Fullständig jämlikhet.
- 4) Ungdomar förtjänar att bli hörda.
- 5) Utarbetande av en sammanhängande klimatförändringsstrategi.

Ordförande Oliver Röpke underströk att dessa rekommendationer skulle kunna bidra till att forma EESK:s rådgivande arbete och framhöll att jämställdhet är en central prioritering för kommittén. Biliana Sirakova noterade att rekommendationerna också kommer att tas tillvara i EU:s arbete. (cpwb)

Vikten av att främja ökat inflytande

Av Kristýna Bulvasová

I en osäker värld, där många av våra invanda föreställningar nu ställs på ända och värderingar som tidigare var gemensamma inte längre förenar utan splittrar oss, måste ungdomar här och nu ges möjlighet att delta på ett meningsfullt sätt för att ta itu

med de många aktuella problem som bara fortsätter att torna upp sig inför våra ögon. Diskussionerna under 2025 års upplaga av Ditt Europa, din mening visade tydligt att det inte finns någon enskild fråga som kan kallas för "ungdomsfrågan", och att det finns många olika problem som ungdomar med all rätt oroar sig över - allt från hur man ska bekämpa korruption och främja jämställdhet till hur man ska ta itu med klimatförändringarna, skriver den tjeckiska studenten och Ditt Europa, din mening-deltagaren Kristýna Bulvasová.

Som ung Generation Z-person kan jag inte räkna alla gånger jag hört någon säga att vi i min generation "står inför aldrig tidigare skådade utmaningar" eller att vi "måste ta ledningen för att hjälpa till att lösa de nuvarande utmaningarna". Mycket står på spel och vi har rejäla utmaningar framför oss: en demokratisk tillbakagång utan tidigare motstycke, en polarisering av våra samhällen på områden där vi tidigare kunde enas kring gemensamma värderingar, en destabilisering av traditionella övertygelser och system, och en allt större otrygghet.

De höga förväntningarna innebär att det ställs krav inte bara på ungdomar, utan också på underfinansierade organisationer i det civila samhället - vilka förväntas spela en avgörande roll för att vägleda ungdomars värderingar - och på utbildningssystemen. Den formella utbildningen borde klara av att ge ungdomar de färdigheter och verktyg de behöver för att bli dagens och morgondagens problemlösare och ledare. Tyvärr verkar många utbildningssystem inte ha förmågan att anpassa sig till 2000-talets verklighet - vissa skolor anordnar till exempel ingen undervisning om klimatförändringarna eller om allmänna hälsofrågor med koppling till bland annat psykisk och reproduktiv hälsa. Dessutom saknar de modern teknik, och det är svårt för sårbara grupper att få tillträde till dem.

Till och med frågan om vem som ska räknas som sårbar har politiserats - eller ännu värre, gjorts till ett vapen - vilket medför nya påfrestningar för personer som redan är särskilt utsatta och inte får lämnas utanför.

I våra samhällen råder det inte längre enighet om vad sårbarhet innebär eller hur den bör uppmärksammas. Detta kunde jag själv konstatera när jag ledde en workshop på en skola nära den tjeckisk-slovakiska gränsen, där jag tog upp lönegapet mellan könen och andra orättvisor på jämställdhetsområdet. Såväl elever som lärare var ytterst skeptiska, och ifrågasatte rent av tanken att det förekommer olika former av ojämlikhet i vårt samhälle. Med anledning av detta tror jag att det krävs mer diskussion och mer kapacitetsuppbyggnad för att ta itu med den sårbarhet och ojämlikhet som finns, och att man behöver rikta sig till alla åldersgrupper.

Att ge ungdomar - inklusive missgynnade kvinnor och flickor, personer med funktionsnedsättning och ungdomar med migrationsbakgrund - lika tillgång till utbildning och lika möjligheter är fortfarande bara något vi kan drömma om. Om vårt gemensamma mål är att ge ungdomar en stadig grund för att kunna förverkliga sin potential och sina drömmar måste vi börja agera. Att föreslå en lösning är lättare sagt än gjort, men att stärka EU-medlemsstaternas band med aktörer inom det civila samhället - inte minst med dem på området informell utbildning - kan bidra till att överbrygga klyftor när man har tagit reda på var sårbarheten är som störst. Genom att i nästa steg ge lärare och alla som arbetar med ungdomar fortbildning om metoder för gemenskapsbyggande verksamhet kan man skapa en ram för vissa riktade och systematiska lösningar.

Det civila samhället har åtagit sig uppgiften att uppmuntra ett aktivt medborgardeltagande, men ungdomars deltagande i beslutsfattandet och den demokratiska samhällsstyrningen är fortfarande lågt. Det finns en tydlig klyfta mellan ungdomars ambitioner och de forum och möjligheter de har tillgång till för att kunna

förverkliga dem. Att endast kunna rösta är inte tillräckligt för att uppnå det man vill åstadkomma, eftersom det i vissa länder fortfarande är svårt att ta itu med den politiska kulturen eller desinformation. Även den som avstår från att rösta kan dock ha en åsikt och tycka att det finns problem som behöver lösas. För att uppmuntra ett aktivt medborgarskap behöver ungdomar inte bara få positiva erfarenheter av demokratiskt arbete utan också se konkreta resultat – men det är viktigt att unga inte bara bjuds in för syns skull eller som ett resultat av symbolpolitik eller kvotering. Jag hoppas fortfarande att EU:s medlemsstater ska lyckas skapa sådana forum, så att ungdomar inte längre behöver vänta på att få möjligheter att delta och samskapa på ett meningsfullt sätt. Denna förändring måste ske nu, och inte om tre, fem eller tio år, för att undvika att klyftorna i samhället ökar ännu mer.

Vid 2025 års upplaga av Ditt Europa, din mening deltog jag i utarbetandet av en rekommendation som särskilt handlade om klimatförändringarna, vilket jag är glad över eftersom jag personligen anser att den tredubbla världsomspännande krisen är en av mänsklighetens största utmaningar. Utarbetandet av en konsekvent EU-strategi för att hantera klimatförändringarna togs upp i en av de fem rekommendationerna från Ditt Europa, din mening. Andra frågor som togs upp var kampen mot korruption genom öppenhet och ungdomsdeltagande, aktivt medborgarskap, jämställdhet och tanken att "ungdomar förtjänar en plats". Eftersom den togs med på listan över rekommendationer som hade ett utbrett stöd är det tydligt att de ungdomar som deltog i Ditt Europa, din mening tycker att detta är en viktig utmaning att hantera. Detta återspeglar dock synsättet hos en grupp ungdomar som redan har ett visst inflytande, och kan inte anses vara representativt för alla EU:s medlemsstater. Man hade kanske kunnat tro att just denna rekommendation skulle visa sig vara den allra viktigaste för deltagarna i 2025 års upplaga av Ditt Europa, din mening, men i den slutliga omröstningen kom den sist, vilket är en påminnelse om att det inte finns någon enskild fråga som kan kallas för "ungdomsfrågan". Ungdomar oroar sig – med all rätt – över alla aktuella frågor, och ungdomsagendan är av naturliga skäl bred och ämnesövergripande.

Vissa ungdomar tycker att miljöskydd och hållbarhet är en viktig fråga, medan andra inte har råd att prioritera den eftersom de kämpar för att tillgodose sina grundläggande behov. Jag nämnde ovan att jag anser att den tredubbla världsomspännande krisen är en av mänsklighetens största utmaningar, men om man har i åtanke att alla viktiga problem behöver hanteras samtidigt för att hitta effektiva lösningar blir bilden annorlunda. Den nuvarande geopolitiska situationen och EU:s kamp för global konkurrenskraft får oss att rikta uppmärksamheten åt ett annat håll och bromsar omställningsprocesserna. Men när allt kommer omkring har varken vi eller framtida generationer en annan planet där dessa problem kan lösas, och vi har inte längre råd att överskrida vår egen planets gränser.

Som redan har sagts är det mycket som står på spel, men ungdomar – i all deras mångfald – har fortfarande rätt att faktiskt få vara just ungdomar, med alla de fördelar, utmaningar och vackra sidor detta innebär. En färsk FN-rapport visar dock att unga vuxna har blivit betydligt mindre lyckliga och nöjda med livet de senaste tio åren. Om vi lyckas inspirera unga människor, genom att visa att deras engagemang leder till konkreta resultat, är jag fullt övertygad om att vi har en rimlig chans att ta itu med de frågor som måste lösas och förbättra allas livskvalitet, trots de allvarliga utmaningar vi står inför.

Kristýna Bulvasová är medlem i ungdomsgruppen inom Europeiska nätverket för hållbar utveckling. Hon har varit ungdomsdelegat vid Europarådets kongress för lokala och regionala myndigheter och tjeckisk ungdomsdelegat vid FN. Hon var tidigare talesperson för det tjeckisk-tyska ungdomsforumet, och arbetar fortfarande aktivt med att stärka det tjeckisk-tyska samarbetet. Kristýna är ungdomsaktivist med inriktning på framtidsinriktad utbildning och hållbarhet. Hon leder för närvarande den tjeckiska icke-statliga organisationen Mladí občané/Young citizens (MOB) samtidigt som hon slutför sina studier vid Karlsuniversitetet i Prag och universitetet i Regensburg. Förutom att delta aktivt i Ditt Europa, din mening

var Kristýna också talare under det civila samhällets vecka vid EESK, under sessionen om [framsyn för en inkluderande rättvis omställning samt grön och blå tillväxt](#).

UNGA MOLDAVIER VID DITT EUROPA, DIN MENING: ATT FOSTRÄ EN GENERATION SOM SER BORTOM BEGRÄNSNINGARNA

Den unga moldaviskan Mădălina-Mihaela Antoci var en av företrädarna för EU:s kandidatländer vid årets upplaga av EESK:s årliga ungdomsevenemang **Ditt Europa, din mening**. Hon deltog också i EESK:s **vecka för det civila samhället**, där hon höll ett inspirerande tal under den inledande paneldiskussionen "Är vi fortfarande förenade i mångfalden?" Mădălina-Mihaela, som är ordförande för Erasmus Student Network Moldova och styrelseledamot i landets nationella ungdomsråd, berättade för oss vad EU innebär för unga moldavier och om sitt uppdrag att uppmuntra ungdomar från Moldavien att studera utomlands och anamma ett globalt tänkesätt.

1. Engagerar Moldaviens nationella ungdomsråd unga människor i diskussionerna om EU-integration? Hur ser unga moldavier på EU?

Absolut! Moldaviens nationella ungdomsråd ser till att unga röster hörs i Moldaviens EU-integrationsprocess genom samråd, opinionsbildningskampanjer och direktkontakt med beslutsfattare. För många unga moldavier står EU för framsteg, nya utsikter och en framtid där deras talanger erkänns och värdesätts. Det finns dock fortfarande luckor i medvetenheten, och det är där vi kommer in i bilden – genom att vända nyfikenhet till aktivt deltagande.

Vi anordnar forum, debatter och workshoppar om EU-integration, politik och ungdomars rättigheter.

Vi verkar för att ungdomar ska inkluderas i nationella beslutsprocesser.

Vi lanserar kampanjer för att informera och utbilda unga moldavier om fördelarna med EU-medlemskap.

2. Kan du kortfattat redogöra för ditt arbete med Erasmus Student Network (ESN) Moldova?

Som ordförande för ESN Moldova är mitt uppdrag att ge unga människor internationella möjligheter som förändrar deras liv. Vårt team arbetar för att främja rörlighet, skapa en välkomnande miljö för utbytesstudenter och förespråka internationell utbildning. Ett av mina viktigaste initiativ är Erasmus i skolorna, där vi inspirerar gymnasieelever att drömma bortom gränserna och anamma ett globalt tänkesätt.

3. Kan du ge några siffror på hur många moldaviska studenter som hittills har dragit nytta av det akademiska programmet Erasmus+, antingen totalt eller årligen?

Just nu tar Moldavien inte emot inkommande Erasmus+-studenter, men våra unga människor gör intryck utomlands! Varje år studerar eller praktiserar mellan 500 och 700 moldaviska studenter vid europeiska toppinstitutioner genom Erasmus+. Sedan programmet lanserades har tusentals personer fått internationell erfarenhet och tagit med sig innovation, ledarskap och ett nytt perspektiv tillbaka hem. Genom Erasmus i

skolorna strävar jag efter att göra rörlighet till en realitet för ännu fler unga moldavier och visa att världen är deras att utforska.

4. Vad anser du vara värdet av sådana akademiska utbytesprogram för ungdomar i ett kandidatland som Moldavien?

Erasmus+ är inte bara ett studieprogram – det är en språngbräda för Moldaviens framtid. Det ger unga människor mer än en utbildning – det ger dem anpassningsförmåga, motståndskraft och ett europeiskt perspektiv. I ett kandidatland som Moldavien handlar det om att fostra en generation som ser bortom begränsningarna, som är innovativ, samarbetar och är redo att leda vårt land in i den europeiska framtiden.

5. Vilka var dina förväntningar på Ditt Europa, din mening och det civila samhällets vecka?

Jag förväntade mig kraftfulla diskussioner, djärva idéer och verkliga åtaganden för att inkludera ungdomar i beslutsfattandet. Dessa evenemang är mer än bara möten – de är plattformar där unga förändringsaktörer utmanar status quo och verkar för ett starkare och mer inkluderande Europa. För Moldavien är detta ytterligare ett steg mot att överbrygga klyftan mellan den lokala verkligheten på fältet och de europeiska ambitionerna, vilket visar att våra ungdomar inte väntar på framtiden – vi skapar den.

Mădălina-Mihaela Antoci är en 21-årig ungdomsledare som brinner för utbildning, samhällsengagemang och ungdomars egenmakt. Hon är för närvarande ordförande för Erasmus Student Network Moldova och styrelseledamot i Moldaviens nationella ungdomsråd.

Som en outtröttlig förespråkare för det akademiska programmet Erasmus+ har hon uppnått anmärkningsvärda framgångar när det gäller att uppmuntra unga människor att utforska internationella möjligheter samtidigt som hon även betonar värdet av utbildning på hemmaplan. Genom sina insatser har hon inspirerat hundratals studenter att delta i akademisk rörlighet och bidra aktivt till sina lokalsamhällen.

[Ukrainas ungdomar besitter en verklig styrka](#)

Ditt Europa, din mening! I 2025 års upplaga av Ditt Europa, din mening deltog runt 90 elever från EU, kandidatländerna och Storbritannien. Valerija Makarenko kom hela vägen från det krigshärjade Charkiv i Ukraina för att representera sitt land vid evenemanget. Hon berättade för oss varför deltagandet i Ditt

Europa, din mening var så viktigt för unga ukrainare och delade med sig av sina förhoppningar om att hennes generation, som präglats av den motståndskraft och enighet som vuxit fram under kriget, skulle leda Ukraina mot en ljusare framtid.

1) Varför är det, enligt din mening, viktigt för ungdomar att delta i EU-evenemang som Ditt Europa, din mening?

Jag tror att ungdomar tycker att deltagandet i EU-evenemang som Ditt Europa, din mening är mycket viktigt eftersom det ger dem en plattform där de kan framföra sina åsikter, delta i meningsfulla diskussioner och

aktivt bidra till utformningen av Europas framtid. Dessa evenemang ger ovärderliga möjligheter att lära sig mer om hur beslutsfattandet går till, utveckla ledaregenskaper och få kontakt med andra ungdomar från olika länder. För unga ukrainare spelar deltagandet särskilt stor roll eftersom det ger oss möjlighet att dela med oss av våra autentiska upplevelser, betona vikten av Ukrainas EU-integration och främja solidaritet mellan europeiska ungdomar.

2) Hur tror du att kriget har påverkat unga ukrainare? Det fullskaliga kriget har utan tvekan drastiskt förändrat livet för ungdomar i Ukraina och fått konsekvenser för deras utbildning, psykiska hälsa och generella känsla av säkerhet. Många har till exempel varit tvungna att anpassa sig till att studera online eller flytta, ofta under osäkra förhållanden. Men, kriget har också skapat motståndskraft – unga ukrainare har inte bara blivit symboler för kraft och styrka, utan också mer engagerade i frivilligarbete, aktivism och återuppbyggnadsinsatser, till exempel stadsplaneringsprojekt. Trots alla svårigheter är vi fast beslutna att slå vakt om vår identitet och bidra till vårt lands framtid.

3) Vilka är dina förhoppningar om framtiden för Ukrainas ungdomar? Frågan om framtiden är naturligtvis komplicerad för nästan alla ukrainska ungdomar. Jag hoppas, på samma sätt som det samhälle jag kommer ifrån, att alla ungdomar i Ukraina ska få tillgång till utbildning av hög kvalitet, möjligheter till yrkesmässig utveckling och en trygg framtid i ett starkt och självständigt Ukraina. Jag hoppas också att det internationella samfundet fortsätter att stödja Ukrainas återuppbyggnadsarbete så att unga människor kan blomstra i stället för att bara överleva. Ukrainas ungdomar besitter verkligen en stor styrka, så det är inspirerande att se allt fler ungdomar delta i olika projekt med inriktning på utbildning, vetenskap, återställande av infrastruktur och andra områden. Viktigast av allt är att jag hoppas att vår generation, präglad av motståndskraft och enighet, kommer att leda Ukraina mot en ljusare, mer innovativ och demokratisk framtid.

4) Har du några avslutande tankar om evenemanget?

Jag blev verkligen inspirerad. Bara en sådan sak som att prata med de andra deltagarna, lyssna på dem och analysera vad de sade var en väldigt stark upplevelse. Redan genom att mötas och samarbeta visar vi vad vi faktiskt kan göra. Vissa projekt som vi genomförde hjälpte oss till exempel verkligen att förstå andra länder bättre. Jag fick lära mig så många saker om andra länder som jag aldrig hade hört förut. Jag är mycket glad och stolt över att ha varit där.

Valerija Makarenko, 16 år, kommer från Charkiv i Ukraina där hon är elev i årskurs 10 (motsvarande gymnasiets första år) på skola nr 99.

[Min upplevelse av Ditt Europa, din mening 2025 – Unga kan göra skillnad!](#)

Den sjuttonårige eleven Adam Mokhtari var en av Irlands representanter vid [Ditt Europa, din mening. Evenemanget](#), som hölls i Bryssel i mars, hade temat "Att låta ungdomarnas röst bli hörd". Han presenterade sedan rekommendationerna från Ditt

Europa, din mening vid EESK:s vecka för det civila samhället, där han talade vid en session med titeln "Charting Europe's course - Reconnecting polarised societies through community learning and citizenship education". Adam beskriver vad han tyckte om Ditt Europa, din mening och delar med sig av sin personliga berättelse för att belysa varför han vill ha ett Europa där alla känner sig inkluderade.

Av Adam Mokhtari

Hej, jag heter Adam Mokhtari och jag hade en fantastisk upplevelse när jag representerade Irland vid Ditt Europa, din mening! 2025. Cirka 90 ungdomar från hela Europa samlades för att utbyta idéer och forma framtiden.

Något av det bästa var att arbeta i grupper för att diskutera viktiga frågor och fatta beslut. Jag tyckte också mycket om när vi turades om att vara lyssnare, talare och observatör och diskuterade vad Europa betyder för var och en av oss personligen. Vi hade sju minuter var att tala, vilket gjorde att alla fick göra sin röst hörd.

I slutändan enades vi om **fem viktiga rekommendationer**. De handlar om att göra regeringarna mer transparenta och involvera unga människor, lära ut aktivt medborgarskap i skolorna, säkerställa jämlikhet för alla, ge unga människor verkligt inflytande i politiken och skapa en stark klimathandlingsplan.

Jag hade äran att representera alla deltagare från Ditt Europa, din mening vid EESK:s vecka för det civila samhället och dela med mig av våra rekommendationer till beslutsfattare. Det gjorde det tydligt att ungas röster är viktiga!

Utbildningens kraft

Utbildning spelar en viktig roll för att hjälpa unga människor att engagera sig i demokratin. Genom den lär vi oss att tänka kritiskt, upptäcka falska nyheter och agera. Utan stöd från min skola skulle jag inte ha haft denna möjlighet. Nu vill jag även uppmuntra andra att engagera sig.

Vid Ditt Europa, din mening lyssnade EESK:s ordförande **Oliver Röpké** och EU:s ungdomssamordnare **Biliana Sirakova** på våra idéer och uppmuntrade oss att fortsätta driva på för förändring.

Min bakgrund och varför inkludering är viktigt

Jag är född i Irland, men mina föräldrar flyttade hit i slutet av 90-talet. När de anlände möttes de av kärlek och respekt från det irländska folket. Min mamma och pappa berättade för mig att det under den perioden fanns väldigt lite mångfald i Irland. Trots detta trivdes mina föräldrar på 90-talet.

Jag är irländsk och jag är europeisk. Jag har algeriskt påbrå. Ibland har jag känt mig annorlunda, men för det mesta känner jag mig som alla andra. Jag har lärt mig mycket av olika kulturer, och jag tror att det är det som gör livet bättre. Det skulle vara tråkigt om vi alla var likadana. Allt handlar om att vara öppen för olikheter och ha förståelse för andra.

Tyvärr utsätts en del migranter och ungdomar idag för diskriminering, hat och orättvis behandling, vilket kan uppmuntras av sociala medier. Det måste förändras. Det gör mig olycklig att se detta. Vissa invandrare i Irland har det svårt, de lever på gatan och betraktas som ett problem. Det är inte lätt och det är så sorgligt.

Jag har haft turen att gå på skolor där alla känner sig inkluderade, men det är inte alla ungdomar som har den erfarenheten. Vi måste se till att alla ungdomar känner sig accepterade och att de har ett sammanhang, så att de inte känner sig utanför eller fränkopplade från samhället.

Att bygga en bättre framtid

För att göra Irland och EU mer inkluderande behöver vi bättre utbildning om olika kulturer och om vad EU gör för oss. Detta kommer att bidra till förståelse och förbättra inkluderingen.

Vi behöver lokala evenemang som för människor samman och får dem att interagera på ett positivt sätt med varandra. Fler ungdomar behöver vara delaktiga i beslut på lokal nivå, även i ungdomsföreningar, idrottsföreningar och skolor, eller på EU-nivå. Detta kommer att få dem att känna sig delaktiga i det som är viktigt för dem. Visa ungdomar hur de kan engagera sig.

Vi behöver stöd från EU för att inkludering ska prioriteras. Det var glädjande att höra att inkludering är en prioritering för EESK.

Vilket Europa vill jag ha?

Många ungdomar vet inte mycket om vad EU gör för dem. EU bör göra mer för att hjälpa oss att engagera oss i politiken och gå och rösta.

Jag vill ha ett Europa som är enat, rättvist och välkomnande och där alla känner sig inkluderade, oavsett bakgrund.

Genom Ditt Europa, din mening blev det tydligt för mig att unga människor kan göra skillnad. Även om inte alla våra idéer accepteras på en gång, finns det i alla fall någon som lyssnar på dem. Som ung person från Irland med algeriskt påbrå känner jag att min röst är viktig och jag vill att andra ska få samma möjlighet.

Utbildning kan bidra till att föra samman människor, bekämpa diskriminering och ge ungdomar en röst. Jag kommer att ta med mig den här erfarenheten hem och uppmuntra andra att engagera sig. Framtiden ligger i våra händer! Det är vårt Europa och vi har något att säga till om!

Adam Mokhtari är en 17-årig elev från Irland. Han går på Bremeore Educate Together Secondary School i Balbriggan nära Dublin. Adam, som brinner för EU och för att samhällen ska blomstra och bli mer inkluderande, deltog i Ditt Europa, din mening 2025 och representerade evenemanget vid årets vecka för det civila samhället.

[Evenemang som Ditt Europa, din mening visar ukrainarna att EU inte har glömt bort dem](#)

Under de dagliga bombanfallen, när deras främsta mål är att hålla sig vid liv, har unga ukrainare inte råd att tänka på en avlägsen framtid. Det säger den 18-åriga Jevhenija Senyk,

deltagare i Ditt Europa, din mening 2025 och ungdomsaktivist från Ukraina. Hon berättar hur kriget har påverkat ungdomsorganisationerna i hennes hemland och varför det är viktigt att de ges en röst på den europeiska arenan.

Hur tror du att din organisation har påverkats av kriget i Ukraina under de senaste tre åren, och hur har er verksamhet förändrats?

SD Platform bildades 2013 och har som mål är att skydda värden som frihet, solidaritet, jämlikhet och rättvisa eftersom vi anser att de är de viktigaste värdena för att skapa en progressiv framtid i Ukraina. Vi har också många utländska avdelningar för att upprätthålla engagemanget hos ukrainska ungdomar utomlands som har tvingats lämna sina hem.

Först och främst har kriget påverkat arbetet i de regionala avdelningarna eftersom vi har många avdelningar, till exempel Odessa och Zaporizjzja, som ligger mycket nära frontlinjen och människorna där utsätts för bomber varje dag. Det är svårt för dem att tänka på att anordna evenemang när deras främsta mål bara är att hålla sig vid liv. De dagliga bombanfallen påverkar ungdomar över hela landet eftersom man inte har råd att tänka på en avlägsen framtid, eftersom man inte vet vad som kommer att hända i morgon eller ens om två timmar.

På grund av kriget är också den ekonomiska situationen i Ukraina instabil, vilket leder till brist på sysselsättning för unga människor. Unga människor måste hitta ett jobb samtidigt som de försöker studera och engagera sig i ungdomsorganisationer. Det är en svår balansgång.

Efter den fullskaliga invasionen började många unga bekämpa den ryska aggressionen med vapen i hand i stället för genom ungdomsråd eller ungdomsorganisationer. Till följd av detta har ungdomar ingen politisk erfarenhet. Det kommer i framtiden att bli svårt att se till att alla kan delta i politiken som sig bör.

Vi på SD Platform erbjuder gratis, icke-formell politisk utbildning för att se till att unga vet hur de kan påverka politiken på regional och nationell nivå.

Varför tycker du att det är viktigt att ungdomsorganisationer eller företrädare för dessa organisationer kommer till evenemang som Ditt Europa, din mening?

Först och främst visar dessa internationella evenemang ukrainarna att EU inte har glömt bort oss. Det är viktigt för oss att vara här, att ha en röst, att fråga andra om deras erfarenheter och att ta med oss nya idéer tillbaka till vårt hemland.

Det visar också att vi kan, och att vi är fast beslutna att, bli en del av EU, för om vi är här kan europeiska ungdomar lyssna på oss och vi kan lyssna på dem. Det är som ett partnerskap mellan oss alla.

Vilket slags stöd och hjälp tror du att ungdomar behöver för att uppmuntra dem att fortsätta engagera sig i ungdomsarbete och ungdomsaktivism?

Jag tror att det är mycket viktigt att EU samråder med ukrainska ungdomar. Jag tror att om EU fortsätter att ge oss dessa möjligheter att göra vår röst hörd i utformningen av EU:s politik kan vi komma fram till gemensamma slutsatser som gynnar båda sidor eftersom vi är en del av Europa, så det måste vara en gemensam slutsats på alla politikområden. Om EU fortsätter att ge ukrainska ungdomar ekonomiskt stöd för att delta i evenemang som detta kommer det också att uppmuntra dem att fortsätta att engagera sig politiskt, eftersom den ekonomiska bördan inte kommer att utgöra ett lika stort hinder för deltagande.

Jevhenija Senyk är ungdomsaktivist på SD Platform, en medlemsorganisation i Ukrainas nationella ungdomsråd. Hon studerar internationella relationer vid det nationella polytekniska universitetet i Lviv.

Att engagera unga bör vara mer än något som ska bockas av på checklistan

Aldrig tidigare har vi haft en så välutbildad generation med så stor potential, men som samtidigt är under så stor press och tvivlar så mycket på framtiden, säger och Bruno António, sakkunnig i ungdomsfrågor och huvudtalare vid Ditt Europa, din mening 2025. Han talade med EESK info om hur man kan stärka ungas inflytande och varför det, i en tid då diskriminering och främlingsfientlighet ökar i Europa, är av avgörande betydelse att framtida EU-program för unga fortsätter att lära ut demokratins betydelse.

1. Är dagens unga passiva eller aktiva i det politiska livet och samhällslivet? Hur kan unga bli mer engagerade i beslutsfattandet?

Olika studier visar att unga bryr sig och vill delta aktivt. Om vi definierar politiskt engagemang som medvetenhet om kritiska samhällsfrågor är det uppenbart att unga agerar för att driva på förändringar. Det som är särskilt intressant är hur de väljer att engagera sig. Traditionella sätt att delta är att rösta, arbeta som volontär i frivilligorganisationer eller gå med i politiska partiers ungdomsförbund. I dag verkar dessa engagemangsformer inte vara lika populära bland unga, som i stället föredrar att påverka beslutsfattandet genom att skriva under petitioner eller delta i protester eller på andra innovativa sätt. På [DYPALL Network](#) utforskar vi dessa verktyg för engagemang, bland annat rådgivningsverksamhet, deltagande i lokala ungdomsråd och andra lokala mekanismer för ungdomsdialog. Vi ser att det finns ett starkt intresse för delaktighet bland unga, men de flesta vanliga mekanismer är varken ungdomsvänliga eller verkligt meningsfulla.

2. Resultaten i det senaste EU-valet och nationella opinionsundersökningar visar att många unga har röstat på ytterhögerpartier. Varför tror du att det är så och ser du detta som en oroande trend som skulle kunna hota europeiska värden som jämlikhet och inkludering?

Att alltför många ungdomar röstar på ytterhögerpartier är en oroande trend. Vi tror att det bottnar i ett missnöje med den etablerade politiken, en djup misstro mot politiska institutioner, en önskan om en stark nationell identitet och farhågor kring den ekonomiska och sociala tryggheten. Vi måste förstå de bakomliggande orsakerna till dessa alarmerande väljartendenser. Den här generationen har vuxit upp i en tid av ständiga kriser och osäkerhet om framtiden. Aldrig tidigare har vi haft en så välutbildad generation med så stor potential, men som samtidigt är under så stor press och tvivlar så mycket på framtiden. Algoritmerna i sociala medier förstärker polariserande innehåll och formar perspektiven.

Allt detta skapar osäkerhet om framtiden. Att rösta på populistiska partier kan å ena sidan vara en form av protest och ett uttryck för allmänt missnöje. Det kan å andra sidan också spegla en önskan om en stark röst vid makten som ger en känsla av trygghet. Historien har dock visat att när sådana populistiska ytterhögerpartier får makten tappar unga människor ofta hoppet och känner sig svikna. Ofta är det redan för sent när de inser att rättigheter, friheter och andra värden som är viktiga för dem tas ifrån dem eller

ifrågasätts.

Denna trend hotar redan våra europeiska värden, något vi ser inte bara i den politiska debatten utan också i människors vardag i våra samhällen, där främlingsfientlighet eller diskriminering gentemot dem som är annorlunda håller på att normaliseras. Det är därför avgörande att framtida EU-program för unga fortsätter att stödja unga när det gäller att förstå vikten av demokrati, lära sig om den och uppleva den, och samtidigt hjälpa dem att utveckla de färdigheter som krävs för att bygga upp motståndskraft mot de hot som antidemokratiska rörelser utgör.

3. Hur medvetna är unga européer om vad EU gör för dem? Hur kan de uppmuntras att intressera sig mer för EU? Vad anser du om EU:s kommunikationsinsatser?

Vi kan lätt konstatera att ungas medvetenhet om vad EU gör för dem är betydligt större än hos äldre generationer. Ungdomsprogram som Erasmus+, Europeiska solidaritetskåren och DiscoverEU bidrar till att bygga upp en känsla av en europeisk identitet, och dessa program bör stärkas och göras tillgängliga för alla unga i EU.

Men är de verkligen medvetna om vad EU gör för dem? Enligt vår mening är de inte det. EU måste stärka sin förmåga att synliggöra sin påverkan på samhället och göra den begripligare, särskilt när det gäller unga. De beslut som fattas av EU:s institutioner har en enorm inverkan, och detta borde få unga att intressera sig mer för EU-frågor. Hur då? Jag tänker på två saker: EU:s institutioner måste sända ett ögonöppnande budskap om att det som beslutas på EU-nivå direkt påverkar deras liv. EU-institutionerna bör också utöka den typ av program som ger unga möjligheter att lära sig mer om, uppleva och upptäcka EU. Detta kan stärka känslan av tillhörighet, empati, samhörighet och vänskap bland européerna.

Trots att olika EU-institutioner har gjort enorma ansträngningar för att nå ut till medborgarna, och trots betydande förbättringar av olika kampanjer och verktyg, kan vi inte vara nöjda. I praktiken befinner sig institutionerna ofta långt ifrån ungdomarnas verklighet.

EU har visserligen gjort framsteg när det gäller närvaro på sociala medier och kampanjer riktade till unga, men budskapen är allt som oftast svåra att relatera till, särskilt för den heterogena gruppen ungdomar i våra samhällen. EU:s kommunikationsinsatser behöver vidareutvecklas och struktureras genom att man börjar tillämpa nya utåtriktade metoder, t.ex. att anlita icke-statliga ungdomsorganisationer som ambassadörer för ungas röster, utveckla decentraliserade plattformar för utåtriktad verksamhet och strukturera kampanjer för berättande som kopplar samman EU:s politik med upplevelser i vardagen. Här är det också viktigt att experimentera med nya kommunikationsmetoder och direkt involvera ungdomarna själva i utformningen och genomförandet av kampanjer och andra kommunikationsinsatser.

2. Hur kan vi stärka ungdomarnas inflytande?

Genom att ta dem på allvar och erkänna det värde de bidrar med. Institutionerna har möjlighet och kapacitet att stärka ungdomars inflytande, men det som ibland saknas är viljan att ge utrymme, stöd, möjligheter och verktyg för att engagera dem på ett meningsfullt sätt. Ungas delaktighet får inte behandlas som en checklista där man bjuder in ungdomar till offentliga evenemang och tar bilder för sociala medier för att sedan negligera deras bidrag. Ungas delaktighet måste ha effekt, vilket innebär att de unga måste se resultaten av sitt engagemang och de förändringar som följer.

För att stärka ungas inflytande krävs institutionellt stöd, till exempel genom att unga finns representerade i beslutsfattande organ. Det krävs också att man bygger upp förtroende, vilket tar tid, och skapar utrymmen och processer av hög kvalitet för samverkan. För att detta ska kunna ske måste tillräckliga medel anslås, och institutionernas förmåga att arbeta med och engagera ungdomar i beslutsfattandet behöver förbättras.

Detta kräver investeringar, genuint engagemang och tid.

Bruno António är verkställande direktör på DYPALL Network, en europeisk plattform för organisationer i det civila samhället, lokala myndigheter och forskningsinstitut som har till syfte att främja ungas delaktighet i lokalt beslutsfattande. Under de senaste tolv åren har Bruno arbetat som sakkunnig i ungdomsfrågor och extern konsult för flera institutioner, bland annat kommissionen och Europarådet. Han har tidigare varit generalsekreterare för Youth for Exchange and Understanding samt verkställande direktör vid ECOS – Cooperativa de Educação, Cooperação e Desenvolvimento. Han har en examen i socialpedagogik från Algarveuniversitetet i Faro, Portugal.

Redaktör

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Laura Lui (ll)

Medverkande i detta nummer

Christian Weger (cw)
Daniela Vincenti (dv)
Dimitra Panagiotou (dm)
Erika Paulinova (ep)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Laura Lui (ll)
Leonard Mallett (lm)
Marina Aiudi (ma)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Samantha Falciatori (sf)
Parminder Shah (sp)
Thomas Kersten (tk)

Medverkande i detta nummer

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Adress

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EESC info is published nine times a year during EESC plenary sessions. EESC info is available in 24 languages
EESC info is not an official record of the EESC's proceedings; for this, please refer to the Official Journal of the European Union or to the Committee's other publications.
Reproduction permitted if EESC info is mentioned as the source and a link is sent to the editor.

03/2025